Sahibi: Türkiye Öğretmenler Sendikası adına: Genel Sekreter Osman K. Akol, Telefonlar: 17 49 27, 12 99 46
Yıllık abone bedeli 6 lira.
Adres: TÖS Yazıişleri Müdürlüğü, Gazi Mustafa Kemal Bulvarı 14/1 Yenişehir — Ankara

PAZARTESİ 15 ARALIK 1969

TÖS

TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI YAYIN ORGANI

SAYI: 44
YIL: 2
15 Günde Bir Çıkar
Fiyatı: 25 Kuruş

ANNELER, BABALAR, ÖĞRENCİLER
Sizlerin içtenlikle istediğiniz kitap çıktı
OKULLARDA BAŞARININ SIRLARI
Fiatı: 3 TL. 3.5 TL. posta pulu karşılığı gönderilir. Toplu siparişlerde % 20 indirim yapılır.
Adres: Mehmet Şevik 1824 Sok. No. 42 Karşıyaka - İZMİR

Genel Başkan Fakir Baykurt boykot kararını açıklıyor.

Bütün Öğretmenler Boykota!..

Türkiye Öğretmenler Sendikası Genel Yürütme Kurulu, bayram için Fevzipaşa'dan Ankara'ya Gelen Genel Başkan Fakir Baykurt'un başkanlığında bir olağanüstü toplantı yaparak, 15 Aralık 1969 pazartesinden itibaren bütün Türkiye'de dört günlük bir ihtar boykotu yapılmasına karar vermiştir. TÖS Genel Merkezi, kararı telgraflarla şubelerine bildirmiştir.

Kamu Oyuna Ve Öğretmenlere!..

1. TÖS ve İLKSEN Genel Merkezleri, bütün yurtta ve bütün okullarda dört günlük bir ihtar boykotu kararı almıştır.

2. Bu boykot, daha iyi bir Toplum ve Eğitim düzeni sağlamak içindir.

3. Pazartesi sabahından perşembe akşamına kadar öğretmenler okullara gitmeyeceklerdir. 15 ile 18 Aralık günleri arasında okullarda hiçbir eğitim, öğretim ve yönetim hizmeti yapılmayacaktır.

4. TÖS ve İLKSEN Genel Merkezleri, birleşik eylem kararı almışlardır. Boykotu bu iki örgütün kurduğu (Boykot Merkez Komitesi) yönetecek ve yürütecektir.

5. Boykotun Amaçları Şunlardır:

— Millî Eğitim Bakanı, Hü-

(Devamı sayfa 4'de)

TÖS Genel Yürütme Kurulunun Kararı Şöyledir:

Türkiye Eğitiminin ve öğretmenlerinin, içinde bulunduğu bunalım dayanılmaz bir dereceye gelmiştir. Yabancı etkiler altında, sırtı halka dönük, eşitlikten uzak, tüketici, kalitesiz bir eğitim yıllardır çocuklarımızı, halkımızı ve öğretmenlerimizi bıktırmıştır. Bugüne kadar yapılan her uyarıyı ve düzeltici her uygulamayı, türlü çeşitli iftira ve bühtanlarla boğan iç ve dış çıkarcılar, bu bakımdan ve perişan devlet eğitimini halkın çocuklarına bırakıp, kendi öz çocukları için özel okullar açmışlar ve açtırmışlardır. Yöneticilerimiz, kendi öz çocuklarını çoğunlukla dış ülkelerde okutmakta, oradan diploma aldırmaktadırlar. Sömürgeci ülkelerin yolladığı uzman, barış gönüllüsü ve üretim artığı bayat süt tozlarıyla ve bugünkü genel işleyiş ve görünüşüyle böyle bir eğitim, "millî" bir eğitim olma niteliğini yitirmiştir.

Bunun yanında, yurdun her köşesinde ve her dereceli okulunda çalışmakta olan yurtsever öğretmenlerimiz, sınıflara girmekten, sokağa çıkmaktan utanır hale gelmişlerdir. Aldıkları ücret, hergün artan hayat pahalılığına yetişmek şöyle dursun, yaklaşmayı bile başaramamaktadır. Ayın onbeşinden sonra öğretmen resmen aç ve yılın her ayında borçludur. Büyük çoğunluğu, resmî bilim kurumlarının 1968 Temmuzu için saptadığı 1941 lira aylık geçim derecesinden iki, üç, dört kat daha az aylık almaktadır. Bu yüzden mesleğini ve memleketini geçici olarak bırakıp Almanya'ya işçi olarak giden öğretmenler vardır. Bunların sayısı, bizim saptayabildiğimiz kadarıyla 670 olmuştur. Bu yüzden, bu kutsal mesleği bırakanların sayısı da son birkaç yılda, 3500'e çıkmıştır.

Saldırılara Uğruyoruz

Gerek bu durumu, gerekse eğitimin eksik, bozuk ve yanlış işleyişine çare bulmaya çalışan öğretmenler acımasızca cezalandırılmış, susup sinmeyenler, geceleyin çarşıdan evine giderken döğdürülmüşlerdir. Sürgünler, kıyımlar yeter görülmemiş, kışkırtılmış cahil yurttaşlara kongre ve lokaller

(Devamı sayfa 4'de)

Gençliğin duyurusu

Öğretmenler Boykotunu Destekliyoruz

Amerikan emperyalizminin hakimiyeti altına gün geçtikçe daha çok giden ülkemizde millî uyanış hızlanmaktadır. Çünkü hayat pahalılığı, yoksulluk, işsizlik, baskılar gün geçtikçe daha çok artmaktadır. İşbirlikçi iktidar bir avuç hainin milyonlara gömülmesi pahasına, halkımızın gün geçtikçe yoksullaşmasını sağlayan bugünkü gayri - millî halk düşmanı, anti - demokratik düzeni devam ettirmekte kararlıdır. Bunun için öğretmene karşı her türlü baskı ve yıldırma çabaları sürdürülmekte, bunun için üniversite

(Devamı sayfa 4'de)

—oOo—

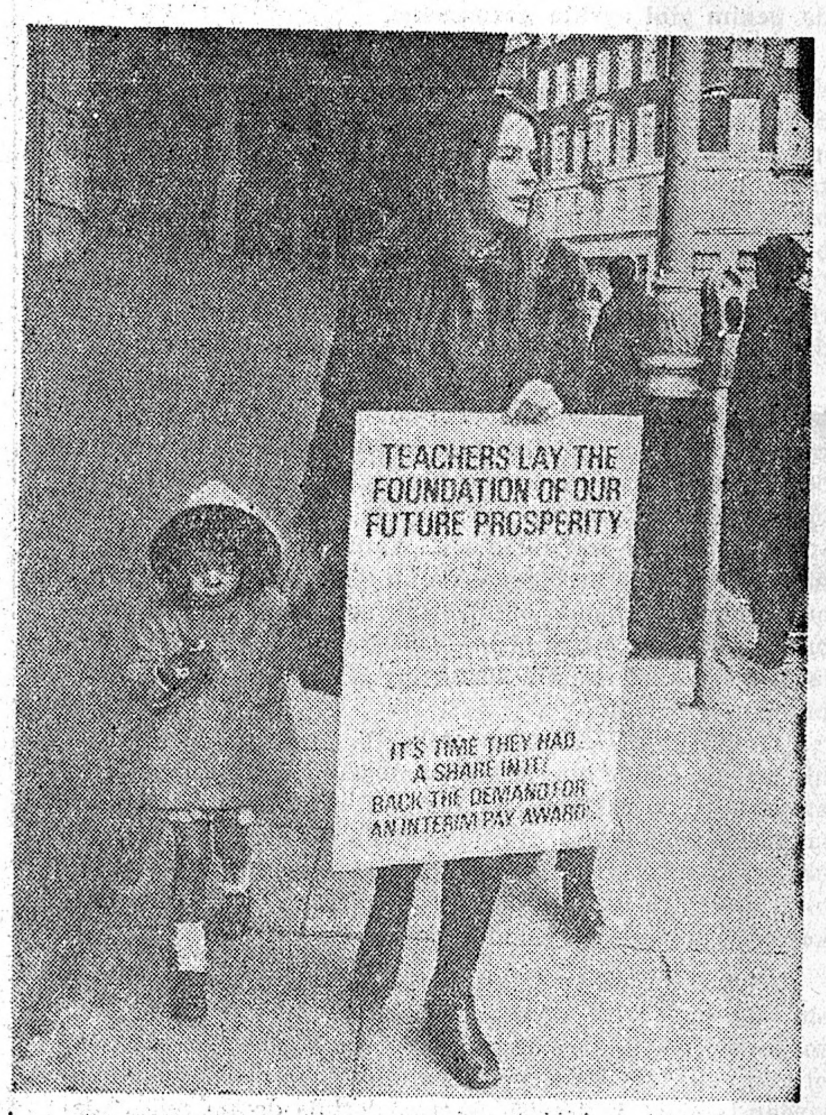

ONLAR DA YÜRÜYORLAR — Londra'lı bu bayan öğretmen, küçük öğrencisinin elinden tutmuş, ücretlerin azlığını protesto ediyor. İngiliz öğretmenlerin açtığı büyük bir kampanyaya katılan öğretmenin taşıdığı dövizde şunlar yazılı: "Öğretmenler geleceğin refahının temelini atarlar. Bu refahtan onların da pay alma zamanı gelmiştir. Ücretlerin yeteri kadar ödenmesi isteğimizi destekleyin". Öğretmenlerin açtığı kampanya çerçevesinde, 100.000 öğretmen bir gün için işlerini bıraktılar. Öğretmen aylıklarının arttırılması ile ilgili teklif kabul edilmediği takdirde yılbaşından sonra 225.000 öğretmen süresiz greve başlayacak.

Okul hademeleri iş güvenliği istiyor

Hademeler Sendikası Genel Başkanı Mevlût Köle Milli Eğitim Bakanına şu mektubu yolladı:

"Bakanlığınıza bağlı çeşitli derecelerdeki okullarda hizmet gören Sendikamız mensubu hademelerin müşküllerini aşağıda arz ediyoruz.

1) ÜCRETLER: Okul Hademeleri Türkiye geçim hadlerinin çok altında ücret almaktadır. Bir fikir vermesi bakımından bunları şöylece sıralayabiliriz:

a) Ortaokul ve liselerde hademe kadroları (250) liradır.

b) Üniversitelerde (300-350) liradır.

—oOo—

Öğretmene dilencinin kazancı bile lâyık görülmüyor

Boykot öncesi günlerde, Genel Başkan Yardımcısı Dursun Akçam, yaptığı bir basın toplantısında öğretmenin dramını şöylece dile getirdi:

Öğretmenler üstünde gün geçtikçe yoğunlaşan ekonomik sıkıntıların ve kıyım işlemlerinin ağır baskısı sabır taşını çatlatacak bir kıvama gelmiştir.

Bugün bir ilkokul öğretmeninin aldığı aylık, bir ailenin Ereğli'de tenezzül etmiyerek reddettiği ücretin çok üstünde değildir. Hatta eğitmenler, geçici öğretmenler ayda 400 lira bile alamamaktadırlar. 1938 - 1940'dan beri çalışan 2448 eğitmenin aylığı 350 - 400 liranın üstüne çıkamamıştır. 300'e yakın geçici öğretmen de 8 yıldır 300 lira aylıkla çalışmaktadırlar. Bunlar emeklilik, terfi, kıdem gibi haklardan da yoksundurlar.

Güç geçtikçe artan hayat pahalılığı öğretmenlerin belini bükmektedir. Çoluk çocuklarıyla sefil bir hayatın içine düşmüşlerdir. İlköğretimde çalışan 118 bin ilkokul öğretmeninin 39 700'ü 472 lira 19 146 sı 522 lira aylık almaktadırlar. Bu aylıklarına ek olarak köyde çalışan öğretmenlere 150, kasaba ve şehirlerdekilere 100 lira Eğitim Ödeneği" verilmektedir. Bunun dışında ne "fazla mesai ücretleri", ne ek

(Devamı sayfa 4'de)

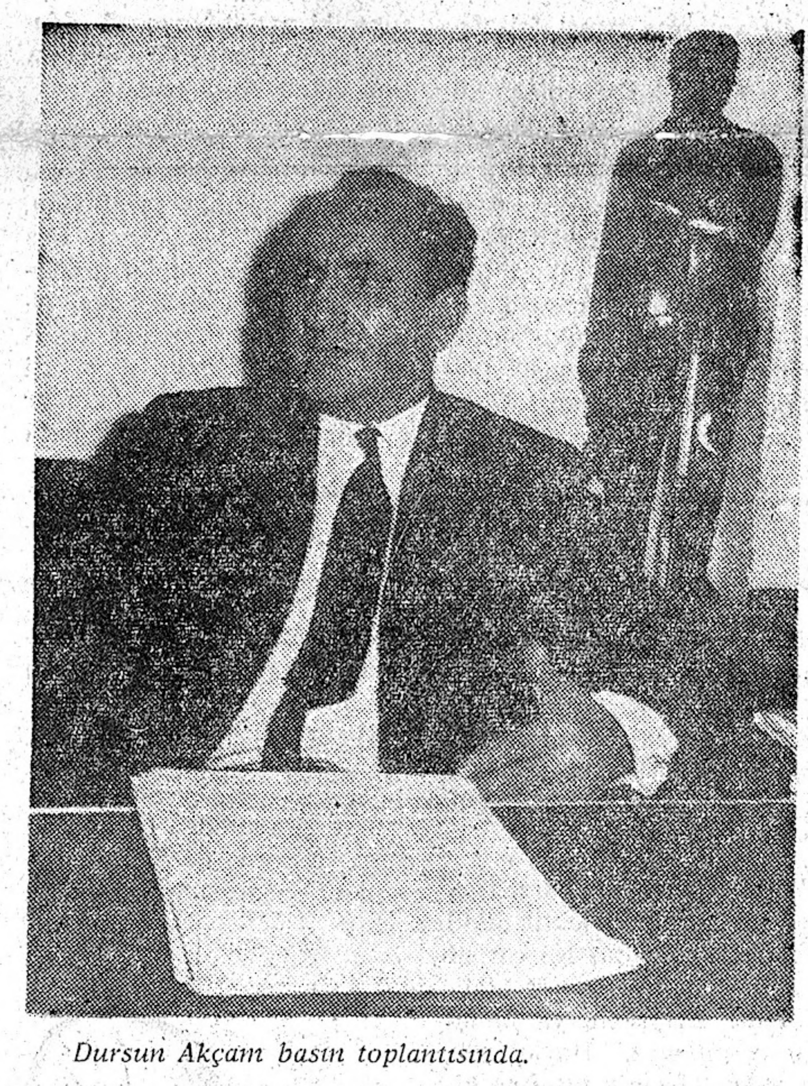

Dursun Akçam basın toplantısında.

başyazı

Hazır Olmak!

Fakir BAYKURT

Anayasa Mahkemesinin, 624 sayılı kanundaki toplantı ve gösteri yürüyüşlerini yasaklayan hükmü iptal etmesi, öğretmenlerimizi ve bütün kamu personelini sevindirmiştir. Bu başarının gururu, şüphesiz konuyu Anayasa Mahkemesi katına götürmeyi başaran TÖS Balıkesir şubemizindir. Gelen yıl 15 Şubatta yaptığımız Büyük Eğitim Yürüyüşünün büyük etki ve yankıları olmuştur. Fakat bundan böyle yürüyüşlerin değil, daha etkili eylemlerin gerekli olduğunu düşünmek zorundayız.

Yürüyüş ve açık yer toplantısı gibi gösterilerin yararı, arkadaşlarımızın devrimci bilincini yükseltmek ve örgüt durumunu sağlamlaştırmakla beraber, yapmakta olduğumuz devrimci hak savaşında kamuoyunu hazırlamaktan ibarettir. Bu gibi gösteriler her tekrarlanışında, bazı faydaları yanında, kitleleri alışılmışa saplamak gibi sakıncalar da doğurur. Bundan kurtulmak için, daha ileri ve etkin eylemlerin plânlanıp uygulanması gerekir.

Bugün öğretmenlerimizin, halkımızınkinden ayrı düşünülmemek koşuluyla, ancak milyarlar harcamakla giderilebilecek bunalımları vardır. Öncelikle, yürüttüğümüz eğitim hizmetinin dış etkilerden, eşitsizlik ve kalitesizlikten ve bilgi sınırlamasından kurtarılarak halka daha yararlı hale getirilmesi sağlandıktan sonra ücretlerimizin arttırılmasını istemek yerinde bir istek olur. Daha çoğunu verebilmek durumundan uzak Türk halkının sırtına yeni yükler eklemeye yüzümüz yoktur. Devlet maliyesine girmeyen, fakat sadece yarım buçuk özel sektörü beslemeye harcanan milyarların kurtarılması bir zorunluktur. Bütün bunlar iç ve dış sömürünün kesin olarak kırılmasını, eski zaman artığı beylik belirtilerinin kazınmasını, paracı düzenin bütünüyle yenilmesini, bunun için de halkın devlet yönetiminde egemen kılınmasını gerektirir. Bu çok boyutlu tarihsel görevin başarılması, hepimizden, daha ciddî ve yorulmak bilmez çabalar istemektedir.

Yürüyüş filân demeden, biribirimizle daha sıkı bağlar kurmalı ve ileri eylemler için Genel Merkezle ilişkilerimizi arttırarak hazır hale gelmeliyiz. Şubelerimiz bu isteğin altında yatan anlamı iyi kavramalı, kalabalık okullardan ve köy-gruplarından seçilen temsilcileri sürekli olarak uyanık bulundurmalıdırlar. Ancak birleşik ve güçlü olanlar, şirretliği gün ortasında lokal basmaya ve öğretmen temsilcilerini döğmeye kadar vardıranlara karşı durabilir ve doğacak olan uygun durumlardan yararlı sonuçlar alabilirler. Gereğinde bir günlük sembolik bir boykot çok ciddî ve yaygın grevlerin başlangıcı olmuştur.

Bunu akıldan çıkarmamak ve buna hazır olmak zorundayız. Bugünün gereği budur. Sendikamız, artık bir sigorta kurumu, ya da kredi sandığı gibi çalışmaya değil, bu eylemleri düzenlemeye yöneltilmelidir. Şimdiye kadar ölümüzü sendika kaldırmıyordu! Ufak tefek ödünçler bizim sorunlarımızı çözmüyor! Biz kolkola girip uygun adım yürümek ihtiyacındayız. Sendika bize bunun komutunu versin, yeter...

Bilimsel Danışma Kurulumuz Öğretmenlere grev ve toplu sözleşme hakkı istiyor

TÖS, Öğretmen, eğitim ve yurt sorunları konularında yürüttüğü çalışmaları yoğunlaştırmak ve daha verimli hale getirmek amacıyla, çeşitli kuruluşların temsilcilerinin katıldığı Bilimsel Danışma Kurulunu 6.12.1969 günü toplantıya çağırmıştır.

Bu Kurul iki gün süren çalışmaları sonunda:

1. Öğretmenin, toplumda kendisine düşen Millî görevi yeterince yerine getirebilmesinin kaçınılmaz bir şartı olan geçim güvenliği sorununu çözebilmenin, bugünkü toplum düzenimizde, ancak toplu iş sözleşmesi ve grev hakkı ile sağlanabileceğini,

(Devamı sayfa 4'de)

Bakanı önceden uyarmıştık

Yurdun birçok yerlerinde gruplar halinde öğretmen boykotları başlayınca ilerideki muhtemel gelişmeler konusunda Millî Eğitim Bakanını şu telgrafla uyarmıştık:

(Devamı Sayfa 4'de)

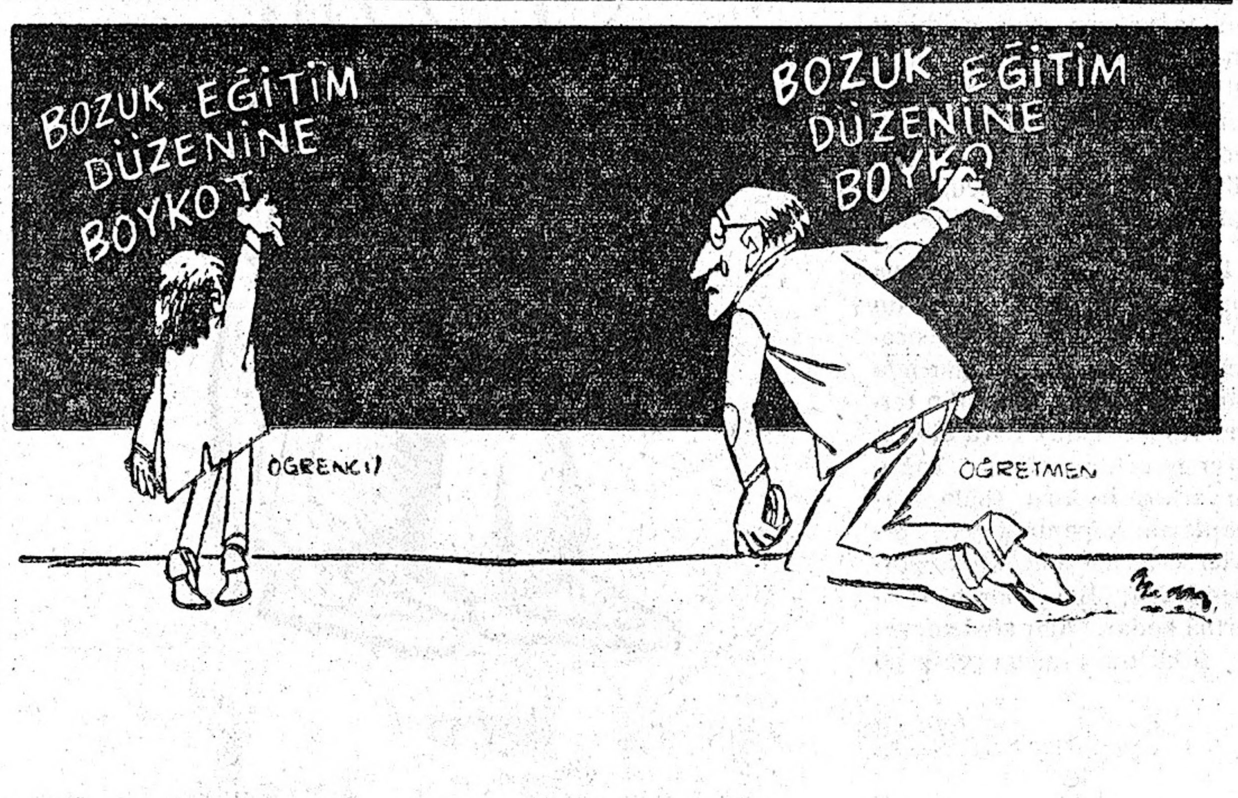

Kayseri olayı demeci için kovuşturma yapılmıyacak

Sendikamızın geçen Genel Kurul toplantısı sırasında meydana gelen Kayseri saldırıları dolayısiyle, 29.7.1969 tarihli basın bülteninde yayınlanan demeci yüzünden Genel Başkan Yardımcısı Dursun Akçam için, bazı yetkililerin isteği üzerine Ankara Savcılığı bir kovuşturma açmıştı. Savcılık, bilirkişi raporunu inceledikten sonra, bu konuda dava açılmasına lüzum görmemiştir. Ankara Savcılığının konudaki kararı aynen şöyledir:

"Sanık Dursun Akçam hakkında yapılan hazırlık soruşturması neticesinde:

(Devamı Sayfa 4'de)

—oOo—

ÖĞRETMENLER ALMANYA'DA

Denizli'den Mustafa Yaraş yazıyor:

Veli Caner, 1947 yılında Gönen Köy Enstitüsü'nü bitirdi. İkisi liseyi bitiren, ikisi orta- ve biri ilköğrenimde okuyan beş çocuk babasıdır. İlk öğretmenlik görevine Acıpayamın Benlik köyünde başlıyan Veli Caner sırasiyle Aydının Balatcık köyünde, Denizli Çardak ilçesi İlköğretim Müdürlüğündeki başarı çalışmalarından ötürü Yunanistan Türk azınlığı öğretmenliğine atanmış, sonra Türkiye'ye dönerek Denizli Şemikler köyü İlkokulu öğretmenliğine atanmıştır. Denizli'den Kayseri'ye sürülen Veli Caner bu kez liseyi bitiren iki çocuğunu ileri öğrenime verememiş, geri ka-

(Devamı sayfa 4'de)

SENDİKAL EĞİTİM ÇALIŞMALARI BAŞLADI

Sendikamız yurt çapında sendikal eğitim seminerleri düzenlemiş bulunuyor. Bu seminerler, Sendikamızın "Sürekli Çalışma Programı ve Sendikal Eğitim Plânı" uyarınca yapılacaktır.

Seminerlerde sendikal sorunlarımız, yurt sorunları, öğretmenin içinde bulunduğu çetin koşullar yetkili bilim adamları ve devrimci kişiler tarafından anlatılacaktır. Bu seminer çalışmalarında girişeceğimiz eylem biçimlerini de saptamış olacağız.

SENDİKAL EĞİTİM SEMİNER PROGRAMI

Tarih	Seminer Yeri	Katılacak İller
12.12.1969	Lüleburgaz	Edirne, Kırklareli, Tekirdağ.
14.12.1969	İstanbul	. . . .
21.12.1969	İzmir	Manisa, Aydın.
28.12.1969	Adana	Niğde.
4. 1.1970	Ankara	Çankırı, Bolu, Kırşehir.
11. 1.1970	Samsun	Sinop, Amasya.
11. 1.1970	Kastamonu	. . . .
18. 1.1970	Malatya	Adıyaman.
18. 1.1970	Sivas	Tokat,
25. 1.1970	Zonguldak	. . . .
25. 1.1970	Kocaeli	Sakarya
1. 2.1970	Balıkesir	Çanakkale.
1. 2.1970	Bursa	. . . .
3. 2.1970	Trabzon	Ordu, Giresun, Rize, Gümüşhane.
22. 2. 1970	Eskişehir	Bilecik, Kütahya
22. 2.1970	Afyon	Uşak.
1. 3.1970	Denizli	Muğla.
1. 3.1970	Antalya	Isparta, Burdur.
8. 3.1970	Çorum	. . . .
8. 3.1970	Konya	Niğde, Aksaray.
15. 3.1970	Yozgat	. . . .
15. 3.1970	Kayseri	Nevşehir.
22. 3.1970	Erzincan	. . . .
22. 3.1970	Elâzığ	Ergani.
2. 4.1970	Erzurum	. . . .
18. 5.1970	Kars	Ağrı
26. 5.1970	Diyarbakır	Siirt, Mardin.
4. 6.1970	Muş	Bingöl, Bitlis.
6. 6.1970	Van	Hakkâri.

Ne İstiyor Bu Öğretmenler?..

Kemal BİSALMAN
(Milliyet Yazarı)

TÖS ve İlk - Sen'in İstanbul'da boykot kararı alması ve 1500 öğretmenin de Erzurum'da Cumhuriyet tarihimizde ilk kez boykota başlaması bütün dikkati irfan ordumumuzun adsız neferlerine çekmiş bulunmaktadır.

Zihinlerde beliren soru şudur:

"Ne istiyor bu öğretmenler?.."

Şüphesiz her şeyi salt bir menfaat açısından görenlerin ve gösterenlerin soruya verecekleri cevap şöyle olacaktır:

"Ek ders ücretlerinin ödenmesini, maaşlarının yükseltilmesini istiyorlar.."

Ancak mesele, böylesine tek sebebe dayalı bir mesele değildir.. Ve para konusu da dertlerle dolu bir bardağı ta-

(Devamı Sayfa 3'de)

Vatandaş ve T.O.S

Ömer DURU

Bir kasabadayım. Köye gitmek üzere otobüs bekliyorum. Benim gibi otobüs bekleyen bir yığın köylü var ortalıkta dolaşan. Heybelisi torbalısı var köylülerin. Pazardan aldıkları sarkıyor heybelerinin gözlerinden çoğunun. Bir kısmı çökmüş duvarın dibine ekmek yemekte. Bir kısmı da benim gibi ayakta gezinmekte.

Atatürk anıtı karşımızda hemen. Etrafı kazıkları eskimiş zincirlerle çevrilmiş anıtın. Bir ulusal bayramın ertesi sabahı günlerden. Anıtın yarına yöresine çelenkler konmuş mevsimlik çiçeklerden yapılma. Okuyorum çelenklerdeki yazıları. Kaymakamlık, Belediye, İlköğ. Müdürlüğü, Atatürk okulu, Ortaokul, Kız Sanat okulu ve T.Ö.S. Çelenklerden bir kısmı rastgele yapılmış. Bir kısmı özenerek yapılmış. Üç-beş köylü vatandaş da benim gibi okuyorlar çelenkleri. Tanımadıklar var çelenk rumuzlarını.. Bilenler: bu şudur diye onları aydınlatıyorlar bildikleri konularda.

O arada vatandaşlardan birisinin gözü TÖS çelengine takıldı. İzliyorum durumunu. Gönlümden bana sorsa da yanıtlasam sorusunu diye geçiriyorum. Ama olmadı benim de vereceğim karşılık kalbimde aldı. Vatandaş besbelli iyi okuma da bilmiyor ki, eğildi baktı, doğruldu baktı TÖS yazısına pek bir şey anlamadı. Yanındaki omzu heybeliye dirseği ile dürttü besbelli sordu bu kimin çelengi diye.. Oda omuzunu silkti, bende bilmiyorum anlamına. Üçüncü köylü bunlardan daha bilgili birine benziyor dış görünüşü ile. Onların sorularına tarımlı-silâhlı bir iki karşılık verdi duyabildiğim kadarı ile.

Otobüs geldi. Hınça hınç dolu. Bir koşuşma, bir karışıklık başladı. Bende bir yer bulma amacı ile daldım köylülerin arasına. Öyle rastladık ki, deminki çelenklere düşkün vatandaşla; aynı sıraya oturduk. Adam besbelli çok meraklı böylesi konulara. Belkide köye şehirden öğreneceği yeni bir bilgi götürmek isteyen bilgiç geçinenlerden birisi. Hani bazı köylerde böylesi çok vatandaşlar vardır ya..

Otobüs hırladı ve kalktı. Bizimkine ben merakta kalmasın diye bir şeyler söylemeye hazırlandım. O arada gene sordu köylüsüne TÖS'ün ne anlama geldiğini. Arka sırada oturan kelli felli birisi hemen atıldı -bizim ordada var bunlardan bunlar, komünist öğretmenlermiş demez mi?.. Adamın bu çıkışı biraz sulu oldu. Ağzını yayarak daha bir sürü lâf etti aklı sıra. Şoförle dikiz aynasında göz göze geldik bir ara. İkide bir ters ters TÖS'ün ne olduğunu bilen vatandaşa takılıyor gözü ve bir şeyler söylemeye hazırlanıyor, benim anladığım. Çünkü şoförü tanıyorum. Köylerinde bu hususta, işçi sendikaları hususunda epeyce tartışma yapmıştık bir iki hafta öncesi.

— Ula memet ağa sen hep böylesin işte, diye gürledi şoför. Bildiğini de dersin bilmediğini de. Ali dayının sorduğu TÖS yazısı demek o anlama mı geliyor? Dininine imanına doğru söyle. O çelengi komünist öğretmenler mi koydular oraya demek? Bizim köylü... hocada mı öyle? Der demez yanımda oturan köylü safi kulak kesildi bu sözlere. Şoför Türkiye'deki öğretmenlerin kurdukları sendikayı güzelce bir anlattı ki.. hiç sormayın. Sonunda şoföre bir şey diyemedi bizim komünisti diyen. Sus pus oldu.

Yüreğim bir çeşit serinleyiverdi bu sözler karşısında. Tanıdık hemşerisini gören gurbet çocuğuna döndüm. TÖS'e meraklı Ali dayıya bir sigara verdim. Ahbaplığı iyice ilerlettik bu arada. Okulları varmış köylerinde. Yeni mezun bir de öğretmenleri varmış. Çantamdan çıkardığım Fakirin "Öğretmenin Uyarma Görevi" isimli kitabını öğretmenlerine vermesi için verdim Ali dayıya.. Öğretmen görevini tam yapamamış dedim içimden. Serinlediğimden daha çok üzüldüm.

İşin Gerçeği

I

Hamdi KONUR

Cumhuriyetin bugünkü döneminde tuhaf bir kargaşalık aldı ortalığı. Bir tarafta Atatürkçülük paylaşılamaz hale gelirken, bir tarafta da, Atatürkçülükten birşey kalmamış gibidir. Bu arada, Atatürkçülüğü bir moda heyecanı sananlar da tozu dumana katmaktan kendilerini ala mıyorlar.

Atatürk'ün büstünü parçalamak suretiyle hıncını alacağını sanan yobaz, Atatürkçüdür!. Bu yobaz alayını üreten yabancı kaynak beslemeleri, sözde dinsel kuruluşlar Atatürkçüdür!. Muhalefette devrimci, iktidarda emperyalizmin kapı aralayıcı teşrifatçısı Atatürkçüdür!. Yabancı sermayenin komisyoncu temsilcisi Atatürkçüdür!. "Bugünkü dünya koşulları içinde tek basına yaşanamıyacağı" iddiasıyle, içinde yaşadığı çağın özelliğini kavrayamamış ve kendi ulusal gücüne karşı inancını yitirmiş sorumlu Atatürkçüdür!.

Ve bunlar, Atatürk adına, "İrtica, kökü dışarıda kapitalizmin ve uluslarası emperyalizmin, geri müslüman ülkelerindeki besleme militan kadrosudur" diyenler başta olmak üzere, geçmişi yeme çabasında bulunan emperyalizmin kapı aralayıcı teşrifatçısının ve onun kadrosunun karşısına dikilen tüm ulusal güçlere ve emperyalizmle birlikte kapitalizmi de silip süpürmeğe kararlı tüm devrimcilere saldırmakta eleledirler.

Bu durum hem düşündürücü ve hem de şaşırtıcıdır. Düşündürücülüğü, her sınıf ve zümreden insanın Atatürkçülüğe sığınmış ,ondan birşeyler bekler hale gelmiş olmasında.. İnsanı şaşırtan da, Atatürk düşmanı yobazın, Atatürk düşmanı emperyalist uşağı komisyoncunun, emperyalizme kapıyı aralıyan teşrifatçı ile kendi ulusuna yabancılaşan bürokrat sorumlunun, kendi emniyetlerini Atatürkçü görünmekte aramalarıdır.

Şüphesiz. bu gözlemden çıkarılan ilk yargı, ülkemizin ağır bir bunalım geçirmekte olduğu gerçeğidir.

Atatürkçülüğün kökü, emperyalizme ve kapitalizme karşı girişilen millî kurtuluş savaşı şartlarına uzanır. Atatürkçülük felsefesi bu savaşın şartları içinde doğmuştur. Ve Atatürkçülüğe yaşama gücünü verecek olan da yine aynı şartlardır. Ülke sathında tartışılan en önemli konu olması, bunun gerçekliğini kanıtlar. Demek ki, yeni bir kurtuluş savaşını gerekli kılan ağır şartlarla karşıkarşıyayız.. Bugünkü duruma önayak olmakla kendilerini suçlu hissedenlerin, Atatürk'ü benimser görünerek ona sığınma ihtiyacını duymuş olmaları bundan dolayıdır. Elbette, hem emperyalizmin komisyonculuğunu yapıp, hem de Atatürkçü olunamaz. Hem emperyalizme teşrifatçılık deip hemde Atatürk'çü olunamaz. Hem emperyalizmin kanatları altına sığınıp hem de Atatürkçü olunamaz.

Bir defa daha tekrar edelim : Ülkemizde emperyalist ve millici güçler olarak biribiriyle bağdaşması mümkün olmayan çelişi var. Ulusal bağımsızlık bu çelişinin çözümünde ve çözümün yolu da ulusal kurtuluş savaşındadır.

Emperyalizmin ve onun ilk kademesi olan kapitalizmin bulunmadığı yerde bu türden millî kurtuluş savaşı sözkonusu olmaz. Emperyalizm ve kapitalizmle birlikte millî kurtuluş savaşları oldukça, Atatürkçülük de var olacaktır.

Burada meseleyi temelinden izleyebilmemiz için bazı kavramların açıklığa kavuşturulması gerekiyor. Örneğin, kapitalizm ve emperyalizm gibi...

Sözlükteki anlamiyle "kapital", sermaye demektir. "Kapitalizm" ise sermayeciliğe dayanan bir sistem anlamına gelir.

Kendi paralelinde bulunan sosyal ,politik, kültürel ve benzeri kavramları da içerir. Sistemin esas anlamı "kapital" yani sermaye sözcüğünde düğümlenmiştir. Karşılığı, sahibine ödenmeyen emek birikiminin, para, mal ve benzeri nesnelerle temsil edilmesidir. Ve buna sahip çıkan, üretim kaynaklarına da sahip olandır.

Eğer bir toplumda, egemen ekonomi, emek sömürüsüne yani sermayeciliğe dayandırılıyorsa, böyle bir düzeni sürdüren siyasî rejimin adı kapitalizm veya kapitalist sistemdir.

"Emperyalizm" ise, kapitalizmin daha ileri bir aşamasında ortaya çıkar. Farklı anlam taşıyan aşamalardan sonra çağımızda taşıdığı anlam: bir devletin ekonomik yayılma amacı gütmesi ve ekonomik, politik v.b. alanlarda egemenlik kurması demektir. Kapitalist ekonomide üretimin yoğunlaşması sonucu, tekellerin ortaya çıkması, sanayi sermayesiyle banka sermayesinin aynı eller de toplanarak kaynaşmak suretiyle malî sermayeyi (para-sermaye) egemen kılma amacına dayanan bir çeşit köleleştirme sistemidir. Bir diğer adı da "Tekelci Kapitalizm"dir.

Demek ki, emperyalizm, kapitalizmin meydana getirdiği bir gelişme aşamasıdır. Geri ülkelere sermaye ve emtea ihracı yolu ile, hem kendi yaşamını sürdürme ve hem de geri ülkeyi köleleştirme amacı güder. Azgelişmiş ülkeler "geri bırakılmış ülkeler" denmesi de buradan gelir.

Macaristandan gezi izlenimleri:

Tarımcı köyün okulu

Arif GELEN

Tarımdan endüstriye geçiş döneminde bulunan köyün okulundan ayrıldık. Budapeşte'nin güneyine doğru yol alıyoruz. Başkentten 38 km uzaklaştıktan sonra Kiskunlachaza köyüne vardık. Köyün hemen kenarında yeni yapılan okul var. Burada 7-16 yaş arasındaki çocuklar öğrenim görüyor. Köyde ayrıca, başka başka binalarda ana okulu ve lise var.

Sekiz sınıflı ilkokulun binası iki yıl önce yapılmış; modern bir bina. Yavaş yavaş ülkenin bütün köylerinde böylesi binaların yapımı işi gerçekleştirilecek. Bina 3.5 milyon forinte mal olmuş. Bu, bizim paramızla iki milyon liraya yaklaşıyor.

Okulun önünde ve arkasında önce geniş oyun yerleri ve çiçek bahçeleri var. Sonra arka tarafta aşağı yukarı yüz dönümü bulan uygulama tarlaları uzanıyor: Solda da oldukça büyük bir meyve bahçesi görünüyor.

Okula vardığımızda öğle paydosu olmuştu. Bir kısım öğrenciler evlerine gitmişti; öğleden sonra okulda çalışacak olanlar yemek yiyorlardı. Yemeğin sonuna yetiştiğimiz için, bize de tatlıdan ikram ettiler. Öğrenciler, on-onbeş kişilik masalarda öğretmenleriyle birlikte yiyorlar, yemekleri nöbetçi öğrenciler getirip dağıtıyordu. Mutfağı sonra da erzak ambarını gezdik.

Ambarda türlü türlü yiyecekler, turşular ve konserveler vardı. Yiyeceklerin ve meyvaların bir kısmı okulun bahçesinden ve uygulama tarlalarından geliyordu. Öğrenciler, tarım öğretmeni ile birlikte her çeşit sebzeden ve meyvadan bütün bir kış okula yetecek kadar turşu yapmışlardı. Konserveler de göz alıcı güzellikteydi.

Müdür anlatıyordu :

Tarlalarımızdan ve bahçelerimizden gelen ürünlerin bir kısmını satıyor, çoğunu da mutfağımızda kullanıyoruz. Ürün satışından elde ettiğimiz paralarla, okula ve üretim alanlarına yeni makinalar alıyoruz. Aslında bizimkisi bir cepten bir cebe aktarmak gibi bir şey. Yalnız, çocukların karnı bol bol doyuyor ve okul da araç bakımından zenginleşiyor. Havalar iyi olduğu zaman ve özellikle yazın, öğrencilerin yarım günü bahçede ve tarlada geçiyor. Çevrede hangi yetişiyorsa, hepsini kendi emeğimizle yetiştiriyoruz. Başkasına örnek olabilecek halimiz yok. Çünkü kollektiflerimizde tarım en ileri seviyede. Bizim yaptığımız şey, yetiştirdiğimiz genç kuşağı, en son metodları uygulayan üreticiler durumunda tutmak ve topluma ayak uydurabilmek. Ama tarım kollektiflerimizden de asla geri kalmıyoruz. Kooperatiflerin bütün çalışmalarını biz de okula yapıyoruz.

Okulun tarlaları bölük bölük ayrılmış. Her bölükte ayrı ürün var. Kimisi ekili, kimisi ekine hazır, kimisi henüz ürün taşıyor. Genellikle öğleden sonraları yaz kış tarlada ve bahçede çalışan öğrenciler, kışın havaların yağışlı ve soğuk olduğu günlerde kapalı yerlerde tarım ve ev sanatları üzerinde çalışıyorlar. Yazın okul hiç kapanmıyor. Gerçi iki ay yaz tatili var, ama okulda öğrenci eksik olmuyor. Öğrenciler nöbetleşe okulda kalıyor ve tarım çalışmalarını sürdürüyorlar.

Öğleye kadar sınıf çalışmaları yapılıyor, öğleden sonra öğrencilerin bir kısmı (mevsim kışsa) mutfakta yemeklerin hazırlanmasında aşçı kadınlara yardım ediyor, erkekler elektrik ve makina atelyelerinde çalışıyor ya da traktör bakımı ve onarımını öğreniyor, kızlar dikiş atelyesinde çalışıyorlar. Okulun dikiş atelyesi oldukça zengin sayıldığı için akşamları köy kadınları burada dikiş kursu da görüyorlar. Ayrıca akşamları kadın ve erkekler için okulda tarih, coğrafya, biyoloji, kimya ve matematik kursları da var. Bu kurslara kadın erkek hemen hemen eşit sayıda geliyorlar. Kursa gelenlerin amacı, söz konusu alanlarda bilgilerini tazelemek ve genişletmek.

Okulun çalışmaları ve proğramı köyün insan gücü ihtiyacına göre düzenlenmiş. Buradan çıkacak olanların çoğunlukla köyün tarım işletmeciliğine katılacağı göz önünde tutuluyor. Bunun liseye ve oradan da daha yüksek okullara gidenler de çıkıyor elbette. Ama ön plânda çevre hesaba katılıyor.

Okul Müdürü, erzak ambarının yiyecek bakımından zengin olması dolayısiyle pek rahat bir davranış içinde. Üretici olmanın gururu yüzünden okunuyor. Birçok şehir okuluna göre zengin sayılan bir okul burası. Çünkü üretim alanlarından gelen şeyler mutfağa giriyor. Bundan önce gezdiğimiz ve şehire yakın olan okuldan zengin oluşunun nedeni hep üreticilik. Gene bu yüzden okulun araçları da daha bol.

Bolluk insanları çok ikramcı yapıyor. Okula varır varmaz Müdür bize ulusal içkilerinin en iyisinden sundu. Tatlılarla ağırladı. Okulu gezdik çalışmaları gördük; ayrılırken gene ısrarla odasına götürdü, gene kahve ve içki sundu. Müdürün, öğretmenlerin odalarının, okulun bütün salonlarının temizliği, süsleri, eşyaların temizliği ve güzelliği burayı sıcacık bir havaya büründürüyordu. Böyle bir ortamda çalışmaktan, iyi şeyler düşünmekten başka bir şey doğmuyordu insanın içinde.

Gezdiğimiz her iki okulun Müdürleri, Türkiye'de birer köy okulu ile ilgi kurup haberleşmek istediklerini, benim buna aracı olmamı söylediler. Ama ben, bu isteği yerine getirmek cesaretini kendimde bulamadım. Bu cesareti bulabildiğimiz gün, yurdumuz kurtulmuş demektir.

Dolsun Artık Köy'ümüzün Çilesi

Salih BAŞER

"Memleketin efendisi köylüdür". O *"efendi"* ki, yüzyıllardır terkedilmiş, unutulmuş, ihanet edilmiş... Sömürülmüş ilikleriyle, inançlarıyla.. Çileli kaderleri değişmez bir doğa kanunu gibi verilmiş! Sefâletin sonucu Kadercilik, bulduğu ile yetinme temel felsefeleri olmuş! Altıyüz yıldır milyonların aşındırdığı yoldan yürüyorlar. Daha kolay olduğuna alıştırıldıkları için.

Bunları kurtaracak sollar bir takım teori gevezelikleriyle oyalanıyor. Bir takım terminolojik kavram anarşisi için deler. Başkentin ışıklı, sıcak odalarında "kitle çizgisi" tartışması yapılır. Elbette "devrimci teori olmadan devrimci eylem olmaz". Ancak, tüm umutlarını yitirmiş bu insanlara işçilerin "öz müttefikleri" oldukları, kurtuluşlarının işçilerle kader birliği yapmaların da olduğu EYLEM İÇİNDE ne zaman verilecek.

Bu bocalama, bu anarşi Türkiye şartlarının objektif tahlil edilemeyişindendir. Ne var ki "somut olayların somut tahlili" içine girmeden, yaşanmadan yapılamaz. Hayatlarını bir avuç tefecinin insafına kilitleyen insanların çileleri görülmeli tahlillerden önce.

İnebolu'ya 35 Km. Doğanyurt Bucağı. Normal yarım saat. Bu rakam düşünüleni.

Gerçeğini havanın durumu bilir .Ben deyim üç gün, siz deyin altı gün.

Çarpık bir kuruluşu var. Mahalleleri birer saat uzaklıkta. "Merkez" de dükkânlar, fırınlar, okullar, idare kuruluşları var. Kara ulaşımı yok. Neden yapılmıyor yolunuz diyorum "Allah bilir" diyor Küfünanbarı Köyünden Şevket Altıntaş. Hastaları "ağır" olursa sal yaparlar on üç saatte ulaştırırlarmış İnebolu'ya. Ulaşım yetersizliğinin aracıların ,tefecilerin işine geldiğini onun için de yollarının daha yıllarca yapılmıyacağını bilmiyor. Yolsuzluk sevindiriyor tefecileri. Sömürü kolaylaşıyor böyle olunca. Daha ucuza kapatıyorlar emekçinin ürününü.

Dört liralık çay sekiz liraya satılır Doğanyurt'ta. 90 Kg. un 200 liraya. Yazın sarı sıcağında tuğla harmanlarında damla damla akıtılan alın terleri demet demet para olarak girer tefecinin cebine. Yağışlar erken bastırır tuğla harmanlarını kapanırsa gece gelirler evlerine alacaklılar görmesin diye, Borçlular gırtlaklarına kadar. "Ağır söylemeyince, dükkânın arasına çekip gözüne iki patlatmayınca" ödemezlermiş her yıl iki-dört katına çıkan borçlarını.

Korkunç bir gizli işsizlik var. Kayaların çevresi kazma ile işlenir kadınlar tarafından. Bir "halbur" kadar yer. Beş çocuk beslenir mi bu araziyle? Bazılarının birkaç ağaç elması var. Yirmi kuruşa satarsa sevinir ürünüm para etti diye. Buna karşılık "kumar gibidir hocam, 200-250 kaça tutturursak satarız" diyor aracı. Ortalama yedi nüfuslu bir ailenin yıllık geliri 1000-1200 lira. Ayda 100 lira ile yedi nüfus beslenir.

Geldiğim günden beri sorduğum "Ne yer, ne içer bu insanlar?" sorusunun cevabını buldum. Bu insanlar, yoksulluk özgürlüğünde yaşanmamış ömürlerini yerler. Yoksulluğundan başka kaybedecek hiçbir şeyi kalmamış bu insanlar, eziklikleri çaylarına attıkları "optalition" da unuturlar. Bu insanlar, ölümün ötesinde bir korkuyu tadarlar hergün: Açlığı içerler yudum yudum..

Öğretmen kardeşim! Sen çoğunlukla işçi-köylü kökenlisin. Aldığın para seni üretim araçlarına sahip kılmaz. Yani sen kapitalist olamazsın. Küçük burjuva bireyciliği bir yana bırakılmalı. Kaderimizi çilekeş Türkiye halklarının kaderine perçinlemeliyiz. İşçi-emekçiye, aydınlığa çıkan yolu bıkmadan usanmadan göstermiye devam etmeliyiz. Bu bizim de kurtuluşumuz olacak.

ölü Ekmeği ve Akçam Üzerine.......

Osman Nuri KOÇTÜRK

Ölü Ekmeği bir kitabın ismi, Kiraz bu kitapta bir öykü, Akçam da kitabın yazarıdır (1). Bu kitap kitapçılarda ve vitrinlerde görülmeye başlandığı günlerde Cumhuriyet gazetesi şu haberi veriyordu (2).

— *(İZMİR) Ticaret Odası tarafından yapılan istatistiklere göre, Türkiye en az meyve yiyen ülkeler arasındadır. 1968 yılında fert başına narenciye tüketimi 12 Kg., elma 5 Kg., kayısı 2 Kg.,Kiraz 1.5 Kg., şeftali ise 2.1 Kg. olarak gösteren istatistikte, Doğu Anadolu'nun yüzde 85'i meyve yiyemez denilmektedir..........*

Ben haberin kaynağı olan İzmir ilinin, sırtını Yamanlar dağına dayamış, etekleri Ege'nin mavi sularında yıkanan ünlü Karşıyaka ilçesinde doğmuş, bıyıkları terleyene kadar Bekir Çelebi Zadeler'in torunu ve bu soylu ailenin bir parçası olmakla öğünmüş bir kişiyim. Akçam ben doğduktan çok sonra, Ardahan'ın Ölçek köyünde, Hasangil'in Eyüp'ün oğlu olarak Dünya'ya gözünü açıyor. Amma iyi açıyor gözünü Akçam...

Küçük yaşta, ırgatlık, çobanlık, çiftçilik yapıyor. Başbakan olmuyor, öğretmen oluyor, yazar oluyor. Yurdun biribirinden en uzak iki köşesinde, oniki yıl arayla ikimizde gözlerimizi açıyoruz, bu kahrolası Dünya'ya...

Çevre farklı, koşullar ve olanaklar farklı, o köylü, ben şehirli. O çobanlık yaparken ben ülkenin en yetenekli öğretmenlerinden İzmir Lisesinde öğrenim görüyorum. Yediğim önümde, yemediğim ardımda... Dediğim dedik, yaptığım yaptık, Dünya'yı Gavurların 'Asya'nın İncisi' dedikleri İzmir şehrinden ibaret zannederek geçrilmiş ve ilkbahar selleri gibi akıp geçen mutlu gençlik yılları...

Daha sonra varlığın yoksulluğu, açlığı, alçaklığı, itilip kakılma yılları geliyor yaşantıma... Kızılay parkında üç gece aç geceledikten sonra, karnımı doyurmak için sığındığım bir yatılı yüksek okul, Hudut Alay Veterinerliği. Mardin, Diyarbakır, Ankara, New York, Washington, Columbia, Missori, başarı, para, yeni baştan varlık rahat düşkünlüğü, fırsatçılık velhasıl uzun hikâye...

Akçam'ın yaşantısını 'Ölü Ekmeği' kitabının arka kapağında okuyoruz. Onun yaşantısımı zordu, yoksa benimki mi bugün de ayırt edemiyorum. Ayrı sahnelerde oynanmış iki acıklı oyun gibi geliyor bana yaşantılarımız.

★

Asıl konu yaşantılarımız da değil zaten, Ölü Ekmeği ve Cumhuriyet gazetesindeki haber bize bunlardan çok daha önemli bir konu getiriyor. Türkiye'nin en az meyve yiyen bir ülke olduğunu, İzmir Ticaret Odasının istatistiklerinden öğrenirken, Doğu hakkında da bilgimiz oluyor. Doğuda yaşayan halkın yüzde seksenbeşi meyve yemiyor ve biz Türkiye'den meyve ihraç etmek için birkaç yıl önce gene İzmir'de Efes Otelinde toplanıp bir seminer yapıyoruz. Almanlar geliyor, patronlar geliyor, bizler zaten varız böyle yerlerde, yiyip içip hoş geçiyoruz. Türkiye'den meyve ihraç etmek için kapan hazırlıyoruz. Ağalar para kazanacak, kolay iş değil bu...

Kocaman bir otel var İzmir'de şimdi. Orada kalıyoruz. Ye Memet ye herşey bedava... Patronlar ödüyorlar parayı...

Her akşam bir kokteyl, şık ve kibar beyler, rektörler, dekanlar, şık ve güzel kadınlar... İmbat esiyor ve biz yiyip içiyoruz, günler geçiyor böylece... Kararlar alıyoruz, el kaldırıyoruz, patronlar memnun meyve ihraç edeceğiz, döviz kazanacağız ve kalkınacağız..

Akçam'ı tanımıyorum o zaman, hudut aklıma geliyor, portakalı tanımayan çocuklar, Midyat ve Savur köylerinin yoksulluğu ve yılda bir defa pırasa yiyebildiğimiz günler... Fırlıyorum kürsüye, dolu dolu anlatıyorum Doğuyu, bu ülkeden meyve ihraç edilmez deyip iniyorum aşağıya... Yüzler buruşuyor, pişmiş aşa su katmanın rahatsızlığı beliriyor çevremde, fakat içim rahatlıyor... Kürsüde söylediklerimi birde gazetecilere tekrarlıyorum, çıkıp gidiyorum Efes ötelinden... Anamın fareler dolaştığı zaman tavanından kum akan babadan kalma eski evinde geceleyip Ankara'ya geliyorum. Patronlar ateş püskürüyor, fakat ben rahatım.....

★

Ölü ekmeği'nde, Kiraz öyküsünü okuduğum zaman önceki rahatlığı bir daha duydum içimde. Akçam Kiraz'da bize Doğu'nun yalın gerçeğini, bir sebep kiraz için bir Doğu köyünde olup bitenleri öyle anlatıyor ki..... Bu ülkeden meyve ihraç edilemeyeceğini bir daha anlıyorum. Kitabı okuduğu zaman Akçamlaşıyor insan..

Efes otelinden, patronlardan, bilmem ne zadelerin torunu olmaktan büsbütün tiksiniyorum. Gönlüm Doğu'nun yoksul köylerine kayıveriyor. Bir avuç kiraz için gebe kadına kötek atmanın gerçeği yatıyor Doğu'da... Doğudaki çocuk kirazı tadamıyor.

İzmir'de doğsan da bilmem ne zadelerin torunu olsan da yoksulluk, açlık yaşantısının bir döneminde akrep gibi çarpıyor insanı, Doğu açsa, Batı tok olamıyor... Bir daha anlıyorum gerçeği. Çocukken evimde neden dadılarımın olduğunu, Gülsüm ninenin hikâyeleriyle neden şartlandırıldığımı ve kendimi bir Padişahın en küçük çocuğu zannettiğim günlerde, varlıktan yoksulluğa neden itildiğimi, neden aç neden çıplak kaldığımı, Kızılay parkında üç gece aç karnına neden sabahladığımı ve Fakiri, Dursun'u neden canım gibi sevdiğimi şimdi daha iyi anlıyorum.

Bunları hiçbir zaman anlamamam, bilmemem, Fakiri ve Dursun'u sevmemem için harcanan emeklerin hepsi boşa gidiyor. Efendilik Savaşı'nı okuyup da Fakir'leştiğim günler gibi, Ölü Ekmeği'ni okuduktan sonra Dursun'laşıyor insan...

Onları daha çok seviyor, ülkemin sorunlarını daha iyi anlıyorum. Onların bildikleri, Üniversitelerde okutulan kitaplarda, Gülsüm ninenin beni dizine yatırıp anlattığı, evvel zaman içinde bir Padişahın üç oğlu varmış diye başlayan masallarda yok.....

Bu iki adam başka türlü konuşuyor, başka türlü yazıyorlar. Ve de pişman oluyorsunuz bir sahil şehrinin şirin bir kasabasında doğup, Gülsüm nineden masal dinlediğinize, okuduğunuza, okuyacağınıza, bilmem ne zadelerin torunu olduğunuza.......

Varlıktan yoksulluğa neden düştüğünüzü, neden aç, neden çıplak kaldığınızı size herkesten iyi bu çocuklar anlatıyor..

Fakir'i seviyorum. Akçam'ı seviyorum ben.. Hem bu sevmekten de öteye birşey, onlara inanıyorum. İnanarak ve güvenerek sevmenin tadını tattırıyor Ölü Ekmeği insana....

(1) — Akçam, Dursun, Ölü Ekmeği, Öncü Kitabevi, 1969
(2) — Cumhuriyet Gazetesi, 23 Kasım 1969

Kemalizm'in Temel İlkeleri ve Felsefesi I

Ali KAYMAK

Mustafa Kemal'in ölümünün 31'inci yılını da geride bıraktık. 1969 Türkiyesinde, Mustafa Kemal'in ölümünün 31'inci yılını geride bıraktığımız bu günlerde, Kemalizm'in temel ilkeleri üzerinde durmak, her gerçek Kemalist'in ve her gerçek toplumcunun kaçınılmaz ödevidir.

Hep biliyoruz, Mustafa Kemal de, Kemalizm de, uzun yıllar ve şu 1969 Türkiye'sinde dahi, "kör ile Fil" öyküsüne döndürüldü, döndürülmekte. Kabul etmek zorundayız ki, Kemalizm ve Kemalist hareket, hâlâ daha yalın, açık ve seçik bir şekilde ortaya konulamadı. O, Türkiye toplumunun sosyal mücadelesi içerisindeki yerine açıklıkla oturtulamadığı gibi, ona bilimsel ve felsefel, bütüncü bir yorum getirilemedi bir türlü. Biz, bu yazımızda ve bir makalenin elverdiği olanaklar çerçevesinde, böyle bir denemede bulunmaya çalışacağız. Bunu da yapmadan önce, şunu belirtelim ki, yakın zamana kadar Mustafa Kemal, aşırı duygusallık açısından ele alınmış, göz yaşları içerisinde hep fizyolojik varlığı söz konusu edilmiştir. Ama unutmayalım ki, eninde sonunda, göz yaşları akıp gider, sonuç olarak da, geride duyguların dondurulduğu bir insan kalabilir. Gerçektende de Mustafa Kemal'e, bir ağlama çağı içinde bağlanıldı bir süre. Bundan, duygunun küçümsenildiği anlamı çıkartılmamalıdır. Tersine, duyguyu soylu bir bağlılık saymak gerek. Ama unutmayalım ki, duygu bir çözüm yolu değildir. Ve de dünyaya devrimci, ulusal kurtuluşçu bir bildiri sunan kişi, ancak açıklanarak, tartışılarak, yorumlanarak donmaktan kurtarılabilir. Böylece toplum, bu açıklamalarla, bu tartışmalarla, bu yorumlamalarla, o büyük insandan akıp gelen soylu akımı yaşayabilir.

Mustafa Kemal'e, ağlama ve göz yaşlarımızla birlikte yavaş yavaş yitirme çağını 27 Mayıs 1960, Mustafa Kemal'e dönüş hareketi sona erdirmiştir. Bugün O'na daha az ağlıyoruz. Bu doğru. Ne var ki, O'nu daha iyi anlıyoruz şimdi. O'nu tartışıyoruz, açıklıyoruz, yorumluyoruz. Bu çağın ardından gelecek olan kuşaklar, söylevsiz, ama eylemi kuşaklar, bu sefer Mustafa Kemal ülküsünü gerçekleştirme savaşına girişeceklerdir. İşte gerçek Kemalizm de, o zaman, yaşanan bir toplum gerçeği olduğu zaman başlayacaktır. Ve Mustafa Kemal'in açtığı yolda, daha ileri üretim aşamalarına ulaşacaktır Türkiye. Bu günler bu büyük gerçeğin sancılı oluşum günleridir. Çünkü Mustafa Kemal bir halkın yaşantısından, bir kurtuluş savaşından ve tarihsel gelişmeye bağlı bir dinamizmden geldiği için, her zamankinden daha da dipdiri ayaktadır. dondurulmamıştır. O, 1969 dünyasında - çağımız dünyasına ne denli ters düşmüş olursak olalım-, yurt sorunlarımızın çözücüsü ve bütün mazlum ulusların kurtuluş savaşlarının başlatıcısıdır.

Kemalizm'in temel felsefesinin ve ilkelerinin saptanmasını ve çözümünü şu plâna içerisinde ele almak yerinde olur:

1 — Önce dünyanın genel durumunu kısaca gözden geçirmek ve böylece Kemalizm gerçeğine tarihsel bir perspektif vermek,

2 — Dünyanın genel görünüşü içerisinde Türkiye'ye, daha doğrusu Osmanlı Devleti'nin genel görünüşüne kısaca göz atmak,

3 — Bu toplum gerçeği karşısında Mustafa Kemal'in takındığı tavrı, O'nun saptandığı amacı ve bu amacı gerçekleştirmeye yönelen yöntemler ile temel felsefeyi belirtmek.

İnsanoğlu tarih sahnesine çıkalıdan bu yana ilkel komünal toplumdan başlayarak köleci ve feodal üretim biçimlerinin belirlediği toplumlardan endüstrileşmiş kapitalist toplum düzenlerine kadar bir çok üretim aşamalarını aşarak XIX. yüzyıla kadar gelmiştir. XIX. yüzyılda, insanın insan tarafından sömürülmediğinin ifadesi olan sosyalist üretim biçimi; ama sosyalist toplumun doğum sancıları da iyiden iyiye yoğunluk kazanmıştır. Endüstrileşen kapitalist toplumları yüksek bir üretim seviyesine ulaşarak emperyalist aşamaya girmişlerdir. Osmanlı İmparatorluğu ise, kapitalizm öncesi üretim süresini geçerek sanayileşip kapitalist aşamaya geçememiştir. Bunun üzerine XVIII. yüzyılda ve özellikle XIX. yüzyılda, Osmanlı İmparatorluğunda endüstrisi gelişimi Batı'nın tekniğine karşı, bir hayranlık duygusunun doğup geliştiğini görüyoruz. İşte bu dönemde Osmanlı İmparatorluğu yarı sömürgeleşme süreci içerisine girmiş ve kapitalist üretim aşamasına geçerek endüstri devrimini yapamayışı nedeniyle, ülkenin ekonomisi batı kapitalizmine ve bunun emperyalizmine sımsıkı bağlanmıştır. Böylece batıya açılış başlanmış ve batılılaşmacılar, batılaşmayı, bir tüm olarak ve özellikle bir çağdaşlaşma sorunu olarak ele almamışlardır. "Batılılaşma"nın daha doğrusu çağdaşlaşmanın emperyalist batı ülkelerine karşı takınılacak ödünsüz devrimci tavırla mümkün olduğunu görememişlerdir. Bundan dolayıdır ki, yani "batılılaşma" hedefleri Osmanlı İmparatorluğunda bir bütün olarak, bir çağdaşlaşma sorunu olarak ele alınmadığı için, toplum hayatının her kesiminde, en belirgin bir özellik olarak karşımıza "kültürel ikileşme" (dualizm) fenomeni çıkmaktadır. Söz gelimi bir yandan dinsel hukuk kurallarının "Mecelle" adı altında yürütülmesi, öte yandan batı hukuk sisteminden yapılan aktarmalarla adalet işlerinin kovuşturulması gibi. Eğitimde de aynı durumu görüyoruz. Bilindiği üzere eğitim de lâik ve dinsel eğitim kutuplaşmasına maruz kalmıştır. Bu bize neyi göstermektedir? Bu bize, Osmanlı toplumunda, bir yandan kendi alt yapısının tayin ettiği üst - yapı kurumları yanında, Batı'nın ekonomik ve kültürel yapısının etkisi altına girmekten dolayı oluşan kültürel empozenin sonucu olarak "ithal" olunan batı toplumlarının üst - yapı kurumlarının varlığını...

Bu sırada, bir çok görüşlerin yanında, Ziya Gökalp ve onu izliyenlerin, batının tekniğinin alınması ve toplumun gelenek ve görenek türünden kültür ürünlerinin korunması görüşünü ortaya attıklarını görüyoruz. Bu görüş, kültürün, ekonomik alt - yapı sonucunda oluşan bir sosyal gerçeklik olduğunu hesaba katmayan bir görüş.

XIX. yüzyılın ilk yarısından beri, özellikle II. Mahmut'tanberi, "batılılaşma"yı, batının tekniğinin alınması olarak görenler, batı tekniğinin temeli olan "fen" fikrini Osmanlı İmparatorluğu'na sokmakla birlikte, esas olarak batı toplumlarının temelinde yatan iki ana faktörden habersiz görünmektedirler. Bunlardan birinci faktör batı toplumunu belirleyen alt - yapı, başka deyişle batı toplumlarının üretim güçleri üretim ilişkileridir. Bu da, batı toplumunun, feodal üretim biçiminden, kapitalist üretim biçimine geçmesini deyimler, Kapitalist üretim biçimine geçerek ileri endüstri seviyesine ulaşan batı toplumlarının kendi kültür sistemlerini (kapitalizm öncesi üretim ilişkilerinden sıralarak daha ileri üretim aşamasına ulaşmamış olan ülkeleri, bir yandan ucuz ham madde deposu ve öte yandan da, mamûl madde satın alan açık pazar olarak kullanma hesapları dolayısiyle) empoze etmeleri, son derece olağan bir durumdu. Bunun da, kapitalist batı toplumlarını emperyalist aşamaya götüreceği muhakkaktı. Nitekim, öyle de oldu.

Açık Mektup

Türkiye Öğretmenler Sendikası Genel Başkanlığına

"Muallimler yeni nesil sizlerin eseri olacaktır"

ATATÜRK

Seyit CEYLAN

Öğretmen, BURSA

Sayın Başkan,

Şahsınıza, başında bulunduğunuz öğretmenler Sendikasına en ufak gölge düştüğünü istemem. Düşürmek istiyenlerin ellerini kesmek isterim. Yalnız - benim kanımca - Çok şey yapmak istiyor, hiç bir şey yapamıyoruz. Önce askeri doyurup mu savaşa girelim, yoksa savaşı kazanıp öyle mi askeri doyuralım?

Sayın Başkan, asker diyorum: Elinde kalem tutan eğitim ordusunu kastediyorum, Savaş diyorum: Milli bağımsızlığa, iç - dış sömürüye, insanı insanın sömürmesine, Montaj sanayinin kalkınmasına, madenlerimizin yabancı ellerden temizlenmesine, okumak istiyenlerin okula kavuşmasına, ANAYASAMIZIN ön gördüğü toprak reformunun yapılmasına deyin konular savaşımızın esasıdır. Bu savaşa isimsiz bir er olarak katılmaktan şeref duyarım. Çünkü benim soyumun hiçbiri yabancı bankalarına para yatırmamış. Yabancı ülkeleri turist olarak gezmemiş. Harpte esir kalmışsa, veya işçi çöpçü olarak gitmişse görmüştür. Ancak savaşanın ihtiyaçları göz önünde alınması lazımdır. Doğa kanunlarını inkâr edemeyiz. Bu doğa kanunu ki, 1 — Yiyecek, 2 — Giyecek 3 — Barınacak ihtiyaçları. Bunlar sağlanmadan zafere ulaşılabilinir mi? Bugün öğretmen bu ihtiyaçları giderecek hale konmuştur. Köyde - Kentte esnafa borçlu mağdur durumdadır. Köyde bakkal borcunu ödeyemiyen öğretmen ne kadar bilinçli savaşırsa savaşsın anlattığı şeylere kimse inanmaz. "İyi insan olsa borcunu öder" derler. Diyorlar da Kentte aynı konular, ev kirası ilâveten. Bugün öğretmen ev bulamaz durumda ev kirası öğretmen maaşının üstünde. Bu koşullar içinde savaş ne denli başarı sağlar, kime neyi kabul ettirebilirsin?

Sayın Başkan, kanımca sizler çok büyük bir tarihi sorumluluk yüklenmiş bulunuyorsunuz. -Başkasının yorumu beni ilgilendirmez.- Evet tarihi diyorum. Öğretmenleri -ne denli yönetici kadro- oturaksız ve yetersiz bulursa bulsun, Ulu Önderin dediği gibi *"Milletleri kurtaranlar yalnız ve ancak muallimlerdir."* Bu milletin kurtulması, kalkınması, halkın bilinçlenmesine, bunu ise öğretmenlerin sağlıyacağına inananlardanım. Çünkü kendimizden bir parça olan çocuğumuzu öğretmene yetişmesi için göndermiyor muyuz? Bu sözleri oy toplamak istiyen bir politikacı olarak yazmıyorum.

Sayın Başkan, bugün çıkarcı çevre bunları bildiği içinki, öğretmeni halk nazarında kötülemek, küçük düşürmek istemekte elinden geleni geri bırakmamaktadır. İlk fırsatta öğretmenliğin köküne dinamit yerleştirmektedir. Bunun örnekleri sayılamıyacak kadar çoktur. Cumhuriyetin 46. yılında Kayseri kurultayında en güzel örneğini yaşamadık mı? *"Kendi vatanımızda vatansızlar gibiydik."* Bundan aklı selimi olanın şüphesi yoktur.

Bugün öğretmenler herşeyden ümidini kesmiş -kesmemiş olanların da kesmeleri için çalışıyor- bir çokları Avrupa ülkelerine çöpçü, işçi olarak gidiyorlar. Gitmekte hakları var. Mademki canlı yaşaması lâzım. Fakir millet olduğumuzu söyler dururuz. DOĞRU. Devlet bütçesinden 1000 liraların çok üzerinde maaş - ücret alan beylerden, bir dairesi 1000 - 2000 lira aylık kirası olan apartman sahiplerinden, yıllık geliri milyonları bulan ağa ve beylerden değil de, 300-1000 lira arasında aylık geliri olan, zavallı hale konulan öğretmenden fedakârlık beklenir. Bir toplumda bir zümrenin fedakârlığı o toplumu kalkındırabilseydi, Türkiye dünyanın en ileri toplumlarından biri olurdu. Örneğin: Osmanlılar zamanından tutun da, Cumhuriyetin 46. yılına kadar köyden, köylüden aldık. Ne verdik? Es kaza bir yol yaptıksa, bir su getirdikse hele hele elektrik verdikse VATAN KURTARMIŞCASINA RADYOLARDAN YAYIN ÜSTÜNE YAYIN YAPTIK. *Sayın Ali Faik Cihan bunları yazdı diye 7,5 yıl hapsini istemedik mi?* Köylü dediğin verir, almaz. Tıpkı öğretmen de öyle. Fedakârlık... fedakârlık... yetsin artık.

Sayın Başkan, devlet hara ve çiftliğinde beslenen bir beygir, bir inek yavrusu kadar bakamıyoruz çocuğumuza. Devlet harasında bir beygire, bir ineğe ayda 300 400 lira masraf olurken, çocuklarımıza 100 lira düşmüyor. Haydi Avrupadan mama getirtilen köpeklere diyeceğim yok. Devlet harasında beslenen bir beygir bile olamıyoruz. Bugün Türkiye'de milyonlarca çocuk öğretmen beklerken, Türk öğretmenini Avrupa kapılarında çöpçü olarak görmek istemiyoruz. İsteyen varsa -ki var- onlara diyeceğim -var fakat- yok.

Sayın Başkan, bu yazdıklarımı sizler daha iyi biliyor, daha iyi görüyorsunuz. Bundan şüphemiz yok. Demem o ki, öğretmenliği bu durumdan kurtarmalıyız. *Ay başında ev kirasını, bakkal borcunu veremez durumdayız. İnsan içine çıkacak haliniz yok. Halk arasında "bize akıl vermeyin, aklınız varsa kendinizi kurtarın" diyorlar.*

Sayın Başkan, eğer bugün aldığımız maaş ve ücretlerimiz çoksa alsınlar. Biz fakir halkın sırtından kâşanelerde, saraylarda yaşayalım, pilâjlarda keyf çatalım, özel arabalarımız olsun, turist gezelim, yatımız olsun istemiyoruz. Vazgeçtik insan gibi yaşamaktan. Sadece yaşama payına bile muhtaç durumdayız. Biz insan gibi yaşamak istiyorsak, biz hak istiyorsak sayın yöneticilerin cebinden istemiyoruz. İane istemiyoruz.. Hak istiyoruz... Hak. BU HAK NASIL ALINIRSA ÖYLE İSTİYORUZ. Bize haklarımızı vermiyenlerin oturdukları koltuklardan kalkmasını istiyoruz. İSTİYORUZ... İSTİYORUZ... Sadaka, iane değil. HAK İSTİYORUZ.

En derin saygılarımı sunar şahsınızda bütün sendikalı çilekeş meslekdaşlarımı selamlarım.

*GERİ BIRAKILMIŞ İNSANLARIN ÇOCUKLARI — Afrika'nın geri kalmış uluslarının başlıca sorunlarından **biri öğretmen** yetersizliği. Öğretmenleri olmadığı için Kamerunlu bu çocuklar okula gidemiyorlar. Okul ve öğretmen yetersizliği dünyanın her yanında ulusların geri kalmasına sebep oluyor. İnsanların hayat seviyesinin **yükselmesi** okula ve öğretmene bağlı. Zengin ülkeler, yoksul ülkelerin zengin kişileri, çocuklarına en iyi eğitim olanaklarını hazırlarken, geri bırakılmışların durumunu hiç umursamıyorlar. Kurtuluş, yoksulun zengin karşısına dikilmesine bağlı.*

Ne istiyor Bu Öğretmenler?..

(Baştarafı sayfa 1'de)

şırtan son damla niteliğindedir.. Damla gelmiş, düşmüş ve bardağı taşırmıştır..

Öteden beri hepimiz bir "Öğretmen kıyımı" **ndan bahsederiz.. Nedir bu öğretmen kıyımı?..**

Öteden beri, filânca öğretmenin vekâlet emrine alındığını, ya da disiplin cezasına çarptırıldığını duyarız.. Nedir bu vekâlet emrine almalar, disiplin cezasına çarptırılmalar?.

Öteden beri, falan öğretmenin evinin basıldığını, sokakta dayak yediğini, hatta üstüne ateş edildiğini okuruz.. Nedir bu ev basmalar, dayak atmalar, ateş etmeler?... Olaylar ne birdir, ne yüzdür, ne bindir..

Elbette bütün bunlar üstüste binmiş, hele ortaya, işe tüy diken para sorunu çıkınca, Türk öğretmeni artık patlama kertesine gelmiştir.. Nitekim yer yer patlamaya başlamıştır da..

Öğretmen, her şeyden önce okuyan, kendini geliştiren insan demektir.. Mesleği icabı bu bir zorunluluktur.. Bu zorunluluk ise, giderek öğretmeni bilinçlendirip toplumun değer yargılarının ilersine düşürür.. Yâni öğretmen ilerici olur, devrimci olur ve toplumun ileriye doğru yapacağı tarihsel bir aşamada öncüler safından yerini alır.

Öğretmenin böyle bir nitelik kazanması ise hâkim sınıflara dönük iktidarların işine gelmez, gelemez..

Başlar irfan ordusunun bu adsız neferlerini kırmağa ve kıymaya.. Kış kıyamet demez oradan oraya gönderir!.. Yetmezse, vekâlet emrine alır!. Yetmezse bir zaman sonra meslekten çıkarır!.

Bunlar yetişmezmiş gibi hâkim sınıfların hempaları da döverler, söverler, üstlerine kurşun sıkarlar, hatta kongrelerini basıp tümünü gaz bidonlarıyle yakmaya çalışırlar!.

Sonuncuya nasıl Kayseri TÖS kongresinde şahit olduksa, diğerleri de her gün duyduğumuz, gördüğümüz ahval-i âdiyeden olaylardır..

Bugün, Türk öğretmeninin yüzde 60'ı Türkiye Öğretmenler Sendikasına, yâni "TÖS" e kayıtlıdır.. Demek ki, tüm öğretmenlerin yüzde 60'ına düşmandır siyasal iktidarımız ve hâkim sınıflar!..

Öğretmenin ise bu düşmanlığa karşı en ufak direnci yoktur!. Tek dayanağı Danıştaydır.. Ondan da hakkındaki kanunsuz bir yürütmeyi durdurma kararı alsa bile, siyasal iktidar karara uymaz, dinlemez.. Ve böylece Anayasanın sarih bir maddesi de arada kaynar gider!.

Eğer şimdi, öğretmenler Cumhuriyet tarihinde ilk kez direniyorsa, bilin ki, üç kuruşluk bir maddî menfaat için değil, aslında bunlar içindir.. Bütün bu saydığımız, döktüğümüz, yıllar yılı bitmez çilenin sona ermesi içindir.. 34 milyonluk Türk ülkesinde öğretmen haysiyetine yakışır bir hayata kavuşmak içindir.. İnsanca yaşamak içindir.. Daha tutarlı bir eğitim düzeninde geleceğimizi emanet edeceğimiz pırıl pırıl yavrular yetiştirmek içindir. Toplumumuzun biraz daha iyiye, biraz daha güzele, biraz daha doğruya gidebilmesi içindir..

Bu yüzden de, kendi basın organlarında yayınladıkları gibi, aşağıdaki maddelerin ele alınıp düzeltilmesini istemektedir Türk öğretmenleri :

1 — Eğitimimiz yabancı etkilerden arınmalı, halk yararına işleyen yapıcı ve yaratıcı bir eğitim düzeninin kurulmasına çalışılmalı..

2 — Öğretmenler, devrimci tutum ve davranışlarından dolayı cezalandırılmamalı..

3 — Haksız ve keyfî işlemlerle sürülen, işinden alınan öğretmenler eski görevlerine getirilmeli..

4 — Yönetimde partizan baskılar, keyfî işlemler kaldırılmalı, yasalara, yönetmeliklere bağlı bir uygulama ortamı kurulmalı, tarafsız yargı organlarının kararlarına aykırı keyfî işlemlere son verilmeli..

5 — Eğitim işlerinin plânlanmasında, tüzük ve programların hazırlanmasında TÖS'ün görüşü alınmalı ve işbirliği yapılmalı..

6 — Öğretmenlerin can ve mal güvenliği temin edilmeli, yasaların verdiği haklar ve özgürlükler korkusuzca kullanılmalı..

7 — Bugün ekonomik yönden büyük sıkıntılar içinde bulunan öğretmenlere insanca ve uygarca yaşamanın asgarî koşulları sağlanmalı, sefaletten kurtarılmalı, sağlıkları garanti altına alınmalı, eş ve çocukları da devlet hastanelerinde bedava tedavi edilmeli..

Görüleceği gibi, para, sorunlarından biridir ama, başlıcası değildir.. Ve bardağı dolduran, taşmasına sebep olan asıl damlalar ise diğerleridir.

Konuya bundan böyle sütunumuzda sık sık yer verip, anlatmaya çalışacağız sizlere, Türk öğretmenlerinin bugün nasıl koşullar içinde yaşadığı, vazife gördüğünü..

Bakalım vicdanınız sızlamadan okuyabilecek misiniz!

Keyfi İdare

Nâzım ALGI
TÖS Ovacık Şubesi Üyesi

Bir köy vardır Çankırı'nın Ovacık İlçesinin, tam dört saat çeker ilçeye yaya. Yolsuz, susuz, ışıksız, sağlıkçısız.. Zaten birşeyleri olmamıştır ki, yapılmamışır hiçbir şey; uzatmamıştır yalılara sempatisi, köylere ve köylülere antipatisi olan "Devlet Baba" elini. Tüm köyler kendi kaderleriyle pençeleşirler. İş yoktur, iş sahası yoktur. Can, mal, ırz güvenliği de yoktur. Yoklar ve yoksulluklar beldeleridir buraları. İşte bu olumsuzluklar beldesinde öğretmenlerde vardır doğal olarak. Doğanın çetin koşullarına dayanmıyan öğretmenin biri hastalanır. Cumartesi, Pazar hasta yatar? Pazartesi güçlükle kalkarak ayakta duramaz haliyle ders yapmaya çalışır. Fakat Salı daha çok kötüleşir. Hasta haliyle 1,5 saat yaya gider en yakın karakola, telefonla bilgi verir İlköğretime. İlçeye gidememiştir öğretmen çünkü üç saatlik yol vardır yürünecek. Hasta öğretmen Kışla köyünden Karabük'e gider tedavi için. Hükümet tabibliğine sevkini ister İlköğretim Müdürlüğü'nden. İlköğretim görevlisi beyefendi (ismini vermiyeceğim o kendini bilir) Önce öğretmen olduğunu, sonra da izinli olduğunu gerekli belgelerle açıklaması, daha doğrusu ispatlaması gerektiğini amirane, sert, dikenli bir dille söyler. Sayın müdür beyin pek masum arzusunu kimlik kartiyle karşılar öğretmen. Fakat gerekeni yapmamakta diretir yine sayın müdür beyefendi :

— Efendim çevrenin angaryası bende, Ovacık'tan hasta olur gelir, Safranbolu'dan gelir, ne bu yahu, ne bu kepazelik yahu. Öğretmen sorar :

— Peki ben hastaneye gidemiyecek miyim?

— Ne yapalım efendim benim elimden bir şey gelmez, ben hiçbir şey yapamam. Öğretmenin konuşması, derdini anlatmaya çalışması efendinin pek ince ruhunu sıkmaya başlamıştır:

— Fazla lâf istemem, çok lâfın lüzumu yok. Öğretmen içinde bulunduğu durumu işaret ederek:

— Bir idareci olarak durumun karşısında anlayış gösteremez misiniz? (zira ortada müdür beyin anlayışına muhtaç bir durum olmayıp yapmakla yükümlü bulunduğu bir görev mevcuttur.) Buna pek sinirlenen sayın müdür :

— Siz benim muhatabım değilsiniz der. Kapıyı açar, öğretmeni omuzundan iterek dışarı kovar bu şarlatan müdür. Daha sonra Kaymakamlık'a bir dilekçe yazarak durumunun gereğini ister öğretmen. Eğer ilçenin mülkî âmiri olmasa oraya kadar bile borç parayla gidebilmiş öğretmenin haline vay, vay...

Yukarıda olay 19 Kasım 1969 günü cereyan etmiştir. Bunun üzerinde düşünmek gerek. Ata'nın yeni nesillerinin mimarı olan ve olacak olan öğretmenin devlet dairelerinde, en basitinden bir İlköğretim Müdürlüğündeki itibarını Keyfî idarenin idarî mekanizmayı böylesine çarçur ettiği bir dönemin pek değerli nimeleridir bunlar. Bir İlköğretim Müdürü "bu öğretmen benim bölgemden değil" diye hastaneye sevketmiyor.

Artık Türkiye'de idarî mekanizmanın Osmanlı döküntüsü kalem efendileri elinde gün geçtikçe daha da çürüyüp çarçur olduğu hergün yüzümüze sırıtıp durmaktadır. Hele böyle görevi olduğu konularda bile kendi meslektaşına hır çıkaran bu tip kalem düşkünleri tarzında olanlar zavallı cahil vatandaşa ne yapmazlar ki? Devlet itibar ve otoritesini, devlet hizmetlerini içte ve dışta iki paralık ederler. Aydın kütle ve devrimci gençlik bu soydan olanlarla savaşmalıdır.

Ben Öğretmenim!

Mahmut Nedim OĞRETİM
Düziçi Ortaokulu Öğretmeni

Ben
Tanrının
Kendi mesleğini vererek
Yarattığı insanım!
Ben
Gönüllerde aşk,
Dillerde lisanım!
Ben kulum,
Ben yoksulum...
Tek düşüncem
Rüyam,
Yaşantım:
OKULUM!
Sınıfım mı?
TÜRKİYE!
Öğrencilerim mi?
MİLLETİM!
Karatahtayı nereden mi buluyorum?
Geceler var ya!
"Ya tebeşir" diyorsun değil mi?
Bütün kireçli dağlar benim!
Arkadaş
Ben
ÖĞRETMENİM!..
Boğuluyorum sarı renkler içinde!
Sarı
İki yerde bulunur:
Bir Anadolu'da,
Bir de Çin'de! [*]
Seni gecelerin kara,
Gündüzlerin ak.
Benim
Gecem de
Gündüzüm de sarı!
İyi bak
Sarılığa tutulmuş bu diyarı
Ne zaman yeşil yaparsam
Gecem de gündüzüm de
Yüzümle birlikte
AĞARACAK!..
Ben
Ben öğretmenim.
Türkiye'yi sınıf,
Geceleri karatahta
Ve
Bütün kireçli dağları tebeşir yapıp
Aç halkımı tok,
Karanlık ülkemi
Aydınlık hale getirinceye kadar
Çalışacağım!..
Önüme engeller mi çıkar?
Hepsini aşacağım!
Atillâ'yım,
Fatih'im,
Mustafa Kemal'im ben!
Bu uğurda
Sonuna dek savaşacağım!..
Ulusuma bayrak,
Ülkeme meş'ale benim!
Arkadaş
Ben
ÖĞRETMENİM!..

[*] Irkın rengi kastedilmiştir.

Öğretmene Dilencinin Kazancı

(Baştarafı Sayfa 1'de)

ödenekleri ve ne de üçte birli, ikili kadroları vardır.

Yıllardır öğretmenlerin aylık ve ücretleri aynı kaldığı halde bazı tüketim maddelerinde fiyatlar yüzde yüz, yüzde ikiyüz aşmıştır. Öğretmenler ellerine geçen parayla en doğal ihtiyaçlarını dahi sağlayamamaktadırlar. Yemek yeri ne kepek yeseler bile yine zor geçinirler.

Köydeki öğretmenler daha bir terkedilmişlik içindedirler. Güvenlikleri yoktur. Yoksul halkımız gibi uygarca yaşamanın her türlüsünden yoksundurlar. Buna karşın bir kaç sınıfı bir arada okutmak zorundadırlar. Beş sınıfı bir arada okutan köy öğretmenlerinin sayısı 12 700'dür. Birden fazla sınıf okutanların sayısı ise 46 380'i bulmaktadır. Aç karın, yamalı urba ve yamalı ayakkabılar sınıflara girerek ders vermektedirler. Bir de büyük adları var, "İrfan Ordusu!".

Özellikle ilkokul öğretmenleri bakkala, manava, tüccara, öğrenci velilerine, tefecilere borçludurlar. Mustafa Kemal'in "Milletleri Kurtaranlar yalnız ve ancak Muallimlerdir" dediği öğretmenler önce yakalarını borçtan kurtaramamaktadırlar. Meslek onurları ayaklar altına düşmüştür.

BİLMİYEBİLİRLER :

Yurt dışı gezilerinde bir günlük yolluğu üç ilkokul öğretim görevlisinin bir aylık maaşları toplamına denk olan Sayın Cumhurbaşkanı, 18 ilkokul öğretmeninin aylığını bir ayda cebe indiren bakan, 11 (Onbir öğretmenin toplam aylıklarını bir ayda alan Milletvekili, çoluk çocuklarıyla çile dolduran öğretmenlerin şikâyetlerini duymaz görünebilirler. Ama bıçak kemiğe dayanmıştır. Yarın 100 bin öğretmen verilmeyen haklarını almak için fiili bir durumun içine girerlerse boşuna suçlu aramasınlar.

GURBET KUŞLARI:

Onca çileye katlanamayan öğretmenler, birer birer mesleklerinden kopmakta başka alanlarda ekmek kapıları aramaktadırlar. Yaptığımız bir araştırmaya göre son beş yıl içinde 3840 öğretmen meslekten ayrılmışlardır. Bunlardan 643'ü Almanya'ya, başka yabancı ülkelere işçi olarak gitmek için sıra beklemektedirler. Bakanlığımızın bir azizliği olarak yürütülen kıyım işlemleriyle iç göçler, parasızlık ve geçim sıkıntısı yüzünden de yadellere dış göçler başlamış, öğretmenler birer gurbet kuşu olmuşlardır. Kendileri bir yanda çoluk çocukları bir yanda perişandırlar.

SEFİL DEMOKRASİ:

12 bin köyü okulsuz, 2 milyon çocuğu alfabesiz ve 20 milyon insanı okur - yazar olmayan bir ülkede, eldeki öğretmenlerin de işçi olarak yabancı ülkelere göçmesi utanç verici bir manzaradır. Öğretmenleri böylesine sefil olan bir ülkenin sanatı da, bilimi de, demokrasisi de sefil olmaktan kurtulamaz. Bu gerçekler karşısında eğitim bakanı olan kişilerin, öğretmenleri kıymak değil, ülkemizi bu utanç verici eğitim görüntüsünden kurtarmak için rahatlarını yetirmeleri, uykularını haram etmeleri gerekir.

Bu drama bir son vermenin zamanı geçmektedir.

KIYIM, YİNE KIYIM :

Geçim sıkıntısı altında böylesine kıvranan öğretmenler, öte yandan yasa - tüzük, aman - zaman dinlemeyen kıyım işlemlerinin altında iyice ezilmektedirler. TÖS Genel Merkezinin dört avukatı, taşrada görevli 64 TÖS avukatı, hergün mahkeme kapılarını aşındırmaktadırlar. Son üç ay içinde 200 öğretmen için dava açılmıştır.. Bu davaların 100'e yakını Danıştay davasıdır.

Şimdiye dek kıyılan öğretmenlerin hemen hemen % 90'ı bağımsız yargı organları önünde aklanmışlar, bakanlığın haksız işlemlerini iptal ettirmişlerdir... Kıyımların tümünün gerekçesi, "Görülen lüzum üzerinedir". Aslında görülmeyen bir lüzum var, o da öğretmenlerin Atatürkçü ve devrimci olmalarıdır. 10 Kasımlarda konuşurlar, Mustafa Kemal Atatürk'ün 50 yıl önce söylediği sözleri bugün söylerler, suçlu olurlar. Bağımsızlık derler, ulusal kaynaklar korunsun isterler, karalanırlar. Halktan yana lâik eğitim derler, eğitimde reform derler, yuhalanırlar. Anayasa, sosyal adalet sözü ederler, fişlenirler. Sonra başlar tutanaklar, kovuşturmalar...

DEREBEYİ BİLE :

Bir partizanın puslası, bir ağanın, eşrafın işareti öğretmenlerin sürülmesine yetmektedir. Öğretmenlerin hiçbir güvenliği kalmamıştır. Lokalleri, toplantı salonları basılır, yolları kesilerek canlarına kastedilir, Bayan öğretmenler dağa kaldırılır, sorumlular yok, ciddi soruşturmalar yok, suçlu ortalarda hiç yok!

Bu olaylar karşısında Millî Eğitim Bakanı olan kişiler, ya sessiz kalmakta ya da saldırganlardan yana bir tutum takınmaktadırlar. Bir derebeyi bile toprağında çalıştırdığı selfleri, başkalarının saldırısına karşı güvenlik altına almıştır. Derebeyi - self ilişkisinde sağlanan bu güvenlik, insan hakları ve hukuk devleti lâflarının çok edildiği çağımızda, Millî Eğitim Bakanlığı - Öğretmen ilişkisinde sağlanmamış, tam tersine bir görünüm kazanmıştır.

SABIRTAŞI ÇATLAMADAN:

1. Ekonomik sıkıntılar için de bunalan öğretmenlere insanca ve uygarca yaşamanın asgarî koşulları sağlanmalıdır. Bütün öğretmenlerin aylık ve ödeneklerinin yeni baştan ele alınarak en kısa zamanda düzeltilmesi bir hükümet politikası haline gelmelidir. Personel kanunu tozlu raflarda daha fazla bekletilmemelidir. TÖS'ün ivedilikle hazırlıyarak Büyük Millet Meclisine verilmesini sağladığı öğretmenlerin eğitim ödeneklerine dair kanun tasarısı kabul edilmelidir. (Bu tasarıda şehir ve kasabalarda çalışan ilkokul öğretmenlerine 500 li ra, köyde çalışanlara 600, mahrumiyet bölgesinde çalışanlara 700, muhrumiyet bölgesinde üçten fazla sınıfı bir arada okutan öğretmenlere 800 lira verilmesi öngörülmektedir.

2. Öğretmenlerin eş çocuklarına, bakmaya mecbur oldukları yakınlarına ilâç, devlet hastanelerinde parasız tedavi olanakları sağlanmalıdır.

Ayrıca D. Demir ve D. Deniz yollarında % 50 indirimli gezi hakkı tanınmalıdır.

3. Yönetimde partizan baskılar, keyfi işlemler kaldırılmalı, hukuk devleti ilkelerine, idarenin hukuka bağlılık prensiplerine uygun bir ortam kurulmalı ve tarafsız yargı organlarının kararlarına aykırı işlemlere son verilmelidir.

Bu ön isteklerimiz yerine getirilmediği takdirde, öğretmenlerin fiili duruma geçmeleri belki de önlenemeyecektir. Bundan doğacak sorumluluk bugünkü yönetimi elinde tutanlara ait olacaktır.

Okul Hademeleri

(Baştarafı Sayfa 1'de)

c) İlk okullarda kadrolar (300) liradır Asgari işçi yevmiyesi 15.50 liradan aşağı olmadığına göre hiç olmazsa bunun aylık tutarı olan 465 liranın hademelere de ödenmesi ve adaletin asgari icabıdır.

2) SOSYAL GÜVENLİK : Türkiyemizde işçilerin rasgele işten çıkarılmaları mevzuu bahis değildir. Memurlar içinde daha sağlam teminat vardır. Ancak biz hademeler sebepsiz ve keyfi olarak işimizden atılmaktayız. Bu hususun yönetmelik veya bakanlık genelgesi şeklinde de olsa bir kaideye bağlanması lüzumu da açıktır.

3) HASTALIK VE TEDAVİ : İşçilerin sigortadan, sair kurum bütçesinden muayene ve tedavi giderleri ödendiği halde biz hademeler imkânsızlıklarımız ve izdiraplarımızla başbaşa bırakılmış durumu ve ilâç yazısı sendikamıza geldiği halde il ili tutmamaktadır.

4) 11.3.1967 tarihli yazıda 8 saat çalışacağı belirtildiği halde bazı okullarda gündüz mesaisinden ayrı olarak gece de nöbet hizmeti yaptırılmaktadır. Azami çalışma saati 8 saat olduğu halde insani takati dışında 24 saat çalışmanın insani olamıyacağı izahtan varestedir.

Şimdilik en önemli gördüğümüz hususları izahtan çalıştık. Daha önce müracaatlarımızda olumlu neticeler alamadık. Dertlerimizle ilgileneceğiniz şüphesiz olmakla beraber bunların bir an önce hal yoluna girmesi hususunda ilgililere emir ve direktif verilmesini saygılarımla arz ederim."

Bütün Öğretmenler Boykota!..

(Baştarafı sayfa 1'de)

bastırılmış, geçen yaz Kayseri'de olduğu gibi, mesleğin 800 resmî temsilcisi yaktırılmak istenmiştir. Dünyanın hiçbir yerinde görünmeyen bu ve bunun gibi çirkin saldırılara, Millî Eğitim Bakanı ve Başbakan ses çıkarmamış, öğretmenlerin temsil örgütüne bir geçmiş olsun bile dememişlerdir.

Bundan daha acı ve ağır olanı, haklı direncinde ve kutsal savaşında dağ başlarında yapayalnız, bakımsız baskı altında ve binbir tehlike içinde görev yapan öğretmene destek olan ve Anayasanın çizdiği sınırlardan çok geri olan bir kanunla çalışan sendikası, sanki kanun dışı bir kuruluş imiş gibi, horlanmış ve bugüne kadar resmen muhatap olarak alınmamıştır. Genel Başkanı dahi bugün Genel Merkezden uzak bir yerde görev yapmak durumunda bırakılan bu temsil örgütü, her fırsatta karalanmış, halkın gözünden düşürülmek istenmiştir. Hükümet, 5 Ekim 1966'da Paris'te imzaladığı "Uluslararası Öğretmenler Statüsü" nü öğretmenlerden ve kamuoyundan saklamış, oradaki yükümlerinden hiçbirini uygulamamıştır. Özel sektörü desteklemek uğruna, Anayasaya aykırı olarak büyük milyonlar harcanmış. Personel Kanunu uygulaması için küçük milyonlar bulunamamıştır. Yıllardır sözü edilen "Millî Eğitim Mensupları Yardımlaşma Kurumum" kanunu da çıkarılamamıştır. Üstelik bu kurumun kanun tasarısı üzerinde öğretmen temsilcilerinin görüşü de alınmamıştır.

SON SÖZÜMÜZ

Bu durumda, mesleğinin şerefini ve gururunu duyan ve hepsi de ağır ve oturaklı olan öğretmenlerimize her fırsatta nezaket ve ciddiyetle uyarmak ve onların müzminleşmiş sorunlara çözüm getirmelerini beklemek olmalıydı. Bu yol çok denendiği halde ve kapıları defalarca aşındırıldığı halde, yöneticiler harekete getirilemedi. Bundan sonra öğretmenlerimize düşen, başlarını kaldırmak, tarihin ve Türk milletinin önünde son sözünü söylemektir.

Çünkü:

Öğretmen yalvarmaz.

Öğretmen boyun eğmez.

Öğretmen el açmaz.

Öğretmen Almanyaya, Holanda'ya işçi, çöpçü, gitmez.

Öğretmen döğülmez.

Öğretmen yakılmaz.

Öğretmen kıyılmaz.

Öğretmen sürülmez.

Öğretmen DERS verir.

Öğretmen, eline teslim edilmiş çocukları ve milletin kendisini EĞİTİR.

Öğretmen horlanmaz, öğretmene SAYGI duyulur...

Her milletin terbiyesinde var olan saygı kuralı, Türk milletinin terbiyesinde daha çok vardır. Bu kural, yöneticilere daha açık bir ifadeyle anlatılmalıdır. Artık buna ciddi olarak ihtiyaç ve zorunluk vardır.

Bu yüzden biz Türkiye Öğretmenler Sendikası Genel Yürütme Kurulu, yurdun çeşitli yerlerinde başlayan boykotları disipline sokmak ve örgütümüze bağlı öğretmenlerimizin üzerimizde yoğunlaşan baskılarını dikkate almak zorunda kaldık. Bu amaçla, aşağıdaki hususları bütün şubelerimize ve halkımıza duyurmaya oybirliğiyle karar verdik:

1. Bütün Türkiyede ve her dereceli okulda öğretmenler, eğitmenler ev eğitim görevi yapanlar 15 Aralık 1969 Pazartesi sabahından 18 Aralık 1969 Perşembe akşamına kadar dört gün derse girmeyeceklerdir. Dersler 19 Aralık 1969 Cuma sabahı başlayacaktır.

2. Girişilen bu hareket, sembolik mahiyette bir ihtar boykotudur. İsteklerimiz dikkate alınmadığı takdirde, genel mahiyette ve daha uzun süreli fiili durumlara gidilmeli, vakit geçirilmeden ayrıca düşünülecektir.

3. İsteklerimiz şunlardır:

a) Yetkili hükümet temsilcisi, yetkili temsilcilerimizle görüşmeyi ve sonunda bir ortak protokol imzalamayı kabul ve beyan etmelidir.

b) Bu protokolde ilk iş olarak, yabancı uzmanların ve barış gönüllülerinin bütün eğitim kurumlarından atılacağı ve zehirleyici niteliğini saptadığımız yabancı malzemeli beslenme eğitiminin durdurulacağı belirtilmelidir.

c) Bu protokolde, bütün öğretmen, eğitmen ve eğitim görevi yapanlara ödenen maaşların günün koşullarına denk duruma getirilmesi için hazırlanmış tasarıların hemen görüşme konusu yapılarak kanunlaştırılacağı belirtilmelidir.

d) Bu protokolde, özellikle "Millî Eğitim Mensupları Yardımlaşma Kurumu" kanun tasarısının, öğretmen temsilcilerinin görüşlerine de yer verilerek, en seri şekilde Meclise verileceği ve kanunlaştırılması için çaba harcanacağı belirtilmelidir.

e) Bu protokolde Anayasaya aykırı 624 sayılı kanunun değiştirilmesi ve kamu personeli için de özgür sendikacılık olanaklarının sağlanacağı belirtilmelidir. Bu haklar arasında grev hakkının da bulunduğu zikredilmelidir.

f) Bu protokolde, sendikal çalışmalarından, kanunların suç saymadığı davranış ve görüşlerinden ötürü idarece cezalandırılmış, sürülmüş, çıkarılmış veya kendi isteğiyle ayrılmak zorunda bırakılmış öğretmenlerin, sendikamızca, verilecek listelere göre, eski yerlerine veya razı oldukları başka bir göreve döndürülecekleri belirtilmelidir.

g) Bu protokolde, yedi yıldır toplanmayan resmî Millî Eğitim Şûrasının toplanma tarih ve biçimi, temsilcilerimizle görüşülerek ilân edileceği belirtilmelidir.

h) Bu protokolde, bundan böyle, eğitim öğretim sorunlarının resmî öğretmen temsilcileriyle konuşularak karara bağlanacağı ve uygulanacağı bir ilke olarak benimsenmeli ve bunun kanunlaştırılması için çaba harcanacağı belirtilmelidir.

i) Bu protokolde, bu boykotlar dolayısiyle meslekî şeref ve gururunu ortaya koymuş olan öğretmenlerimize idarece ceza uygulaması yoluna girilmeyeceği ilkesi de yer almalıdır.

4. Dört günlük boykotun disiplin içinde yürütülmesi için Bölge Temsilcilerimiz, Şube Yönetim Kurullarımız görevli ve yetkilidirler. Sloganlarımız, öğretmenlere ve halkımıza duyurulmalıdır.

— Gerçekten millî bir eğitim istiyoruz.

— Eğitimin yönetiminde söz hakkı istiyoruz.

— Zam değil, âdil ücret istiyoruz.

— Baskı değil, âdil yönetim istiyoruz.

— Özgür sendikacılık olanakları istiyoruz.

— Bütün öğretmenler kol kola,

— Bütün öğretmenler uygun adım, tek ses!

— Bütün öğretmenler halkla yan yana, can cana!

Öğretmenler Almanya'da

(Baştarafı Sayfa 1'de)

lan üç çocuğunun da orta öğrenimde okutamamış ve bu nedenle ailesini geçindirebilmek için ALMANYA'ya "İŞÇİ VELİ" olarak gitmiştir.

Öğretmenler kıyıma direnirken bir yandan da ekmek kavgasına giriştiler. Aslında halk çocuğu olan öğretmenler halkın derdi ile kaynaşıktır. Halk için halk savaşını sürdürmek, eğitimi kısır döndü çemberinden kurtarmak, gelecek Türkiye'yi kurmak asıl öğretmenin görevidir. Apaydınlık günlere önce "devrim için eğitim"le varılacaktır.

TÖS'e Teşekkür

Bir hayli sıkıntıya düştü KULA öğretmenleri.

Öğretmenlerin zor durumda olduğunu öğrenen TÖS derhal yardım elini uzatmış, ve lâzım olan parayı en kısa zamanda göndermiştir. "Kul sıkışmayınca hızır yetişmez" derler. İşte bizim durumuz da böyle oldu. Fakat biz daralmadan TÖS yetişti. TÖS mensubu üyeler herhangi bir sıkıntıya düştüğü zaman o üye daha sıkıntının ne olduğunu anlamadan karşısında bir yardım eli görüyor.

Her zaman bu ve buna benzer gayeleri kendisine hedef tutmuş olan TÖS'e teşekkürü borç bilirim.

TÖS Üyesi
Mehmet ÖZKAN
KULA

Gençliğin duyurusu

(Baştarafı Sayfa 1'de)

öğrencisi sokakta kurşunlanmaktadır. İşbirlikçi hainler istemektedirler ki, öğretmen - öğrenci yurtseverlik görevini yerine getirmesin. Bağımsızlığımızı, yoksulluğumuzu, gelecek kuşaklara ve halkımıza açıklamasın. Vatan topraklarını, yeraltı ve yerüstü kaynaklarımızı karış karış satanları, ikili anlaşmalarla ekonomimizi Amerikan emperyalizminin emrine verenleri halkımıza teşhir etmesin. Bütün millî sınıf ve tabakaları Amerikan emperyalizmine ve işbirlikçilerine karşı eylemlere sokmasın.

Onların öğretmen için reva gördükleri, onların dar gelirli vatandaş için reva gördükleri, onların üniversite öğrencisi için reva gördükleri, bugünkü halk düşmanı düzeni karın tokluğuna kabullenmektir. Öğretmenin - öğrencinin, işçinin, köylünün, askerin yaratıcı - geliştirici yurtseverlik görevini körletip, işbirlikçi hainlerin yönetimi, Amerikan emperyalizminin denetimi altındaki bugünkü namussuzluğa halkımızın başkaldırmasını önlemektir istedikleri.

HALKA VE GELECEK KUŞAKLARA KARŞI SORUMLU ÖĞRETMENLER!

Girmiş olduğunuz boykotla bu oyunu bozdunuz! Türkiye öğretmenini, onurlu yaşama isteğini, yurtseverlik dileğini, kıyıma ve baskılara karşı baş kaldırışını dile getirdiniz!

Boykotunuzla hainliklere karşı tokat vurdunuz!

Yaşasın yurtsever öğretmenler!

Yaşasın öğretmen - gençlik dayanışması!

YAŞASIN TAM BAĞIMSIZ GERÇEKTEN DEMOKRATİK TÜRKİYE!

KAHROLSUN AMERİKAN EMPERYALİZMİ VE İŞBİRLİKÇİLERİ!

KAHROLSUN ÖĞRETMEN KIYAN İKTİDARLAR!

TÜRKİYE DEVRİMCİ GENÇLİK FEDERASYONU

ORTADOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİ BİRLİĞİ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİ BİRLİĞİ

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİ BİRLİĞİ

Bakanı uyarmıştık

(Baştarafı sayfa 1'de)

Kendiliğinden başlayan öğretmen boykotları yurt çapında gelişme istidadı göstermektedir.

Aşağıdaki isteklerimiz kabul edilmediği takdirde boykotlardan doğacak sorumluluk Bakanlığımıza ait olacaktır.

1. Ekonomik yönden büyük sıkıntılar içinde olan öğretmenlere, özellikle ilkokul öğretmenlerine insanca ve uygarca yaşamanın asgarî koşulları sağlanmalı, öğretmenler sefâletten kurtulmalıdır.

2. Öğretmenlere yapılan kanun dışı partizanca ve keyfî işlemlere son verilmelidir.

3. Haksız işlemler düzeltilmeli, başta TÖS Genel Başkanı Fakir BAYKURT olmak üzere kıyıma uğrayan öğretmenlerin hakları verilmeli ve eski görevlerine iadeleri sağlanmalıdır.

4. Öğretmenlere ve onların en büyük örgütü olan Türkiye Öğretmenler Sendikasına, Millî Eğitim işlerinin yürütülmesinde, plân ve programların hazırlanmasında yönetime katılma hakkı verilmelidir.

5. Millî Eğitimde süregelen huzursuzluğun giderilmesi yolunda Millî Eğitim Bakanı, Türkiye Öğretmenlerinin %80'ini temsil eden TÖS yöneticileri ile derhal bir görüşmeye hazır olduğunu bildirmek ve bunu kamu oyuna duyurmak zorundadır.

Kayseri Olayları

(Baştarafı Sayfa 1'de)

Türkiye Öğretmenler Sendikası Genel Kurulunun Kayseri'de yaptığı toplantıya karşı vukubulan tecavüz olayı münasebetiyle TÖS Genel Başkan Yardımcısı bulunan sanık Dursun Akçam tarafından yayınlanan 29.7.1969 tarihli "Basın Bülteninde" Kurultay toplantısına Kayseri'de vukubulan tecavüz olayı ele alınarak bu olaya karşı hükümetin ve diğer ilgili görevlilerin tutumları tenkid edilmekte ise de, yaptırılan bilirkişi tetkikatı neticesinde: Ankara Hukuk Fakültesi öğretim üyelerinden Doçent Dr. Eralp Özgen'in düzenlediği 21 Kasım 1969 tarihli bilirkişi raporunda, bültende hükümetin manevi şahsiyetini tahkir ve tezyif edici bir söz sarfedilmediği, tenkid niteliği taşıdığı, esasen bu tenkid niteliği sözlerin Hükümetin manevi şahsiyetine müteveccih olmayıp, olayla ilgili görevli Bakan ve diğer memurlara karşı olduğu açıklanmış, Savcılığımızca yapılan tetkikte de basın bülteninde Hükümetin manevi şahsiyetini tahkir ve tezyif edici bir cihet görülmemiş bulunmadığına, kararın sorguya çekilen sanığa tebliğ edilmesine C.M.U.K. 163 ve 164 üncü maddeleri gereğince karar verildi."

İmza

C. Savcı Yardımcısı

Kamu Oyunu ve Öğretmenlere

(Baştarafı Sayfa 1'de)

kümetten yetki alarak, boykotçu öğretmenlerin resmî temsilcileriyle görüşmeye oturacak ve bir protokol imzalamaya razı olacaktır.

— Bu protokolde, öğretmen isteklerinin kabul edildiği, ortaklaşa kararlaştırılacak süre içinde bunların gerçekleştirileceşi ve kanunlaştırılacağı ifade edilecektir.

6. Öğretmen İstekleri Şunlardır :

— Bütün Millî Eğitimden yabancı uzmanlar ve Barış Gönüllüleri çıkarılacaktır. Çocuklara süttozu verilmeyecektir.

— Öğretmenlerin, Eğitmenlerin ve Eğitimde hizmet gören herkesin maaşı, bugünkü hayat pahalılığını karşılayacak seviyeye çıkarılacaktır. Bunun için halka vergi yüklenmeyecek, devlet maliyesi sömürülen ve heder edilen milyarlarla canlandırılacaktır.

— Yedi yıldır toplanmayan "Millî Eğitim Şûrası" nın toplanma gün ve biçimi, temsilcilerimizle görüşülerek ilân edilecektir.

— "Millî Eğitim Mensupları Yardımlaşma Kurumu" kanun tasarısı, temsilcilerimizin görüşü alınarak yeniden hazırlanacak ve kanunlaştırılacaktır.

— İdarenin Sendikal çalışmalarından, düşüncelerinden ve kanunların suç saymadığı davranışlarından dolayı sürülmüş, çıkarılmış veya istifa zorunda bırakılmış bütün öğretmenler, örgütlerimizin verdiği listeye göre. eski yerlerine döndürülecektir.

— Bundan böyle, Eğitim ve Öğretmen sorunlarının çözümlenmesinde resmî temsilcilerimizle görüşüp konuşmak ve çözüm getirmek usul olacak ve bu usul kanunlaşacaktır.

— Anayasaya aykırı olan 624 sayılı Sendika Kanunu değiştirilecek, öğretmenlere grev dahil bütün demokratik sendikal haklar verilecektir. Grev, alın teri ve göz nuruyla geçiren herkes için kutsal bir haktır.

— Bu boykottan dolayı hiç bir öğretmene idarî ceza verilmeyecektir.

Aksi halde boykot süresiz olarak uygulanacaktır.

Bakana Cevabımız :

Millî Eğitim Bakanı, örgütlerimizin bu kararı üzerine Eskişehir'de bir demeç vermiştir. Bu demeçte söyledikleri ni geçerli saymıyoruz. Bakanın cevabı, şartlarımıza uygun olmalıdır.

Bakan, bazi valiler, il ilçe eğitim müdürleri idarî baskılar yapmaktadır. Bunlar bizim görmediğimiz baskılar değildir. Korkmuyoruz ve dört gün idareyi dinlemiyoruz. Öğretmen yerine vekil atayacaklarını söylüyorlar. Bu anlayış sakattır. Öğretmenin yeri ancak öğretmenle doldurulabilir.

Boykot süresinde Hükümet adına bir görüşme teklifi gelirse dikkate alacağız. Ancak protokol imza edilmeden ve protokol radyoda okunmadan boykot durmayacaktır.

Görüşmeler mutlâka TÖS Genel Başkanı Fakir Baykurt ile İLKSEN Genel Başkanı Kenan Keleş'in katılmasıyla olacaktır.

Sevgili Arkadaşlarımız;

Binbir bunalımın içindesin. Yaptığın Eğitim seni, öğrencini ve halkı memnun etmiyor. Hepimiz bu yanlış, eşitsiz, kalitesiz ve körletici Eğitimden bıktık. Başını kaldır ve bütün arkadaşlarınla kolkola gir. Bütün Türkiye'de tek gövde ve tek ses ol.

Bil ki, savaşımız bu boykotla sona ermeyecektir. Boykot ötesine de kendini hazırla. Savaşımız, halkımızın bağımsızlıkçı, demokratik ve devrimci Türkiye savaşının mütevazi bir halkasıdır. Boykotumuz, bu savaştan tecrit edilemez. Boykotumuz, anlamını ancak bu savaş içinde bulur. Bunu unutma.

Bil ki, 121 yıl içinde ilk defa meslekî şerefini ve gururunu ortaya koyuyorsun. Baskılardan ve tehditlerden korkma. Kimse sana dokunamaz. Tek değilsin, çoksun, güçlüsün.

Boykotun başarılı olsun. Bütün savaşın başarılı olsun, Parolan : Başarana kadar...

TÖS ve İLKSEN
Boykot Merkez Komitesi
Adına

İLKSEN Adına TÖS Adına
Muhittin Çayır Fakir Baykurt

TÖS ve TÜRKİYE İLKSEN BİRLEŞME ANLAŞMASI

Tarih : 11.12.1969

Türkiye İlkokul Öğretmenleri Sendikası ile Türkiye Öğretmenler Sendikası, bugünden itibaren, yurt ve meslek sorunlarının çözümlenmesinde eylem birliğine karar vermişlerdir. Bu eylemler mutlaka devrimci yönde olacaktır.

Örgütlerimiz, 1970 Temmuz'unda yeni örgüt biçimini saptamak üzere, eşit temsil olanakları ile ortak bir kurultay toplayacaklardır.

1970 Temmuz Kurultayına kadar her iki örgüt, sendikal eylemi yürütmek için ortak bir sendika eğitim komitesi kuracaklardır.

İLKSEN ve TÖS Genel Yürütme Kurulları adına, bu kararımızı bütün üyelerimize, öğretmenlerimize ve kamu oyuna duyururuz.

Türkiye İLKSEN Genel Bşk.
Kenan KELEŞ
TÖS Genel Başkanı
Fakir BAYKURT

OĞRETMEN OKULU

MESLEK DERSLERI OZETI

(içinde öğretmen okulu altı meslek dersi vardır)

Meslekî kültürü arttırmak ve

Pedagojiye girmek için tek kitap

Not : Kitap başına Sendika şubelerine 2 lira bırakılır. Ocak ayına kadar alanlar 5 lira kârlı çıkar. Şimdi 15 lira.

Dağıtım : İvedik Cad. 464/3 Ankara

Başarınıza yardım edecek bir eser
İlkokul Öğretmenleri İçin
TÜRKÇE ÖĞRETİMİ KILAVUZU
Yazan : Gazi Eğitim Enstitüsü öğretmenlerinden Emin Özdemir
Fiatı 8 liradır. Toplu siparişlerde yüzde 25 indirim yapılır.
Ansiklopedi Yayınevi P.K. 7 Bahçelievler Ankara

Bilimsel Danışma Kurulumuz

(Baştarafı Sayfa 1'de)

2. Eğitim sorunumuzun yurt gerçelerine en uygun ve devrimci bir ruh içinde düzenlenmesi ve öğretmenin özlük ve sosyal haklarının dahi partizan zihniyetin baskısından kurtarılarak sağlam bir temel üzerine oturtulabilmesi için, öğretmenin yönetime katılmasının hayatî bir önem taşıdığını;

3. Devrimci öğretmenlere karşı yürütülen ve bir kıyım niteliği taşıyan Anayasaya ve memleket yararlarına aykırı hukuk dışı baskının, daha da yoğunlaştığını ve bu konuda Danıştay Kararlarını hiçe sayan tatbikatın dahi devam ettiğini;

4. Kamu personelinin sendika hakkını düzenleyen 624 sayılı kanun, Anayasanın ruhu ile bağdaşmaz, Kamu Personeline bu alanda ciddi hiçbir hak tanımaz ve tümüyle değişmesi sorunlu bir kanun niteliği taşıdığını;

5. Emperyalist güçlerin ve işbirlikçilerinin, halkın saf dinsel inançlarını istismar ederek karşı devrim amaçlariyla örgütleyip kullandığını ve bunu Konya, Kanlıpazar ve Kayseri saldırılarında olduğu gibi, gün geçtikçe yoğunlaştırdığını;

6. Türk toplumunun yararlarını savunmakla görevli bütün devrimci kuruluşların. sonuca ulaşabilmek için, bir cephe halinde güçlerini ve eylemlerini birleştirme zorunluğu karşısında bulunduklarını;

7. Bu millî harekete öncülük yapmakla ödevli öğretmenlerin, tek örgüt olarak TÖS'ün devrimci çatısı altında toplanmak suretiyle gereken güce sahip olacaklarını;

Saptamış ve bütün bu sorunları ayrı ayrı inceleyerek raporlara bağlayacak çeşitli sürekli komisyonlar kurmuştur.

TÖS BİLİMSEL DANIŞMA KURULU

Türkiye Öğretmenler Sendikası adına
sahibi : Osman K. AKOL
Yazışleri Müdürü : Arif GELEN
Haberleşme Adresi :
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı Saray AP. No. 14-1
Yenişehir — ANKARA
Telefon : 17 49 27 — 12 99 46
Dizgi ve Tertip : TÖYKO matbaası
Baskı : Özkanlar Matbaası